

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7581>

Number: 73 , p. 81-103, Winter 2018

Araştırma Makalesi / Research Article

Yayın Süreci / Publication Process

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date - Yayın Kabul Tarihi / Article Acceptance Date

03.04.2018

03.12.2018

Yayınlanma Tarihi / The Published Date

31.12.2018

İNGİLİZCE KELİME VE TELAFFUZ ÖĞRENİMİNDE MOBİL UYGULAMALARIN ETKİSİNE DAİR KULLANICI GÖRÜŞLERİ
USER OPINIONS ON THE INFLUENCE OF MOBILE APPLICATIONS IN ENGLISH VOCABULARY AND PRONUNCIATION LEARNING

Mahmut Zengin

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8140-0465>

Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojisi Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi, mmzengin34@gmail.com

Doç. Dr. Öğr. Üyesi Erhan Şengel

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0927-2814>

Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojisi Eğitimi Bölümü, drehansengel@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı; mobil marketlerde yabancı dil öğrenimi için ücretli veya ücretsiz olarak sunulan uygulamaların İngilizce öğrenmek isteyen öğrencilerde, kelime-lerin Türkçe anlamlarının ve İngilizce telaffuzlarının öğrenilmesinde mobil uygulamaların etkisine dair görüşlerini ve yapılan gözlemleri ortaya koymaktır. Bu çalışma; İngilizce öğrenmek için mobil uygulama kullanan lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğrencilerle gözlem ve görüşme yaparak gerçekleştirilmiştir. Örneklem; amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Araştırmada ölçüt; İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için mobil uygulama kullanan bireyler olarak belirlenmiştir. Veriler öğrencilerle standartlaştırılmış açık uçlu sorularla görüşme ve gözlem yapılarak toplanmıştır. Çalışma kapsamında 3'ü bay ve 2'si bayan olmak üzere 5 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Gözlem kısmında 1'bayan ve 2'si bay olmak üzere 3 öğrenci 2,5 ay gibi bir süre gözlemlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yaklaşıma göre elde edilen veriler, belirlenen 14 temaya göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Görüşme verilerinin analizinde ve temaların seçiminde %91 uyum, gözlem verilerinin analizinde ve temaların seçiminde ise %90 uyum elde edilmiştir.

tir. Araştırmanın sonucunda; İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için, mobil uygulama ile çalışma yapan bireylerin günlük çalışma yapmaya özen gösterdikleri belirlenmiştir. Mobil uygulamalar; kelime ve telaffuz öğreniminde bireylerin kendilerini geliştirebilmek için tercih edilebilecekleri fırsatlardan biridir. İngilizce kelime ve telaffuz öğrenimine eğilimi olan bireylerde, eğlenerek ve oynayarak öğrenme sağlamıştır. Gün içerisinde farklılık yaşanmasına ve ölü denilebilecek zamanların verimli olarak değerlendirilmesine imkân sağlamaktadır. Uygulamada İngilizce kelimelerle birlikte telaffuzlarının da verilmesi, öğrencilere aşinalık kazandırmıştır. Telaffuzların doğruluk kontrolünün yapılması bireylere pratik yapma fırsatı sağlamıştır. Sunulan içeriğin zenginliği farklı duyuların işe koşulmasını sağlamıştır. Bu durumun öğrenilen kelime ve telaffuzların kalıcılığına olumlu etkisi olmuştur. Elde edilen kazanımlar (öğrenilen kelime ve telaffuzlar) bireylerin, günlük yaşamda, eğitimlerinde, araştırmalarında, sosyal medya ve İngilizce yayın kuruluşlarını takip etmelerinde etkili olmuştur. Uygulamaların sınırsız tekrar imkânı sunması, kullanıcılarına hatırlatma bildirimi göndermesi, zengin görsel içerikler sunması, sınıf yâda kurs v.b. ortamlar gibi zaman ve mekân bağımlılığının olmaması, telaffuzların doğruluk kontrolü gibi özellikler bireylerin tercih sebeplerinden bazıları olmuştur. Kullanılan telaffuz seslendirmelerinde makine dilinden ziyade insan sesi tercih edilmesinin telaffuzların anlaşılmasında önemli olduğu vurgulanmıştır. Bireylerin seviyelerine uygun olarak geliştirilen içerikler sayesinde derslere yardımcı kaynak olarak kullanılabilceği anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Mobil Öğrenme, İngilizce Kelime Öğrenme, İngilizce Telaffuz Öğrenme, Yabancı Dil Öğrenme, Mobil Uygulamalar

Abstract

The purpose of this research; applications that are offered as free or paid for foreign language learning on mobile markets, user opinions and observations about the effects of mobile applications on learning the meaning of words and English pronunciations in students who want to learn English. This study was conducted by observing and interviewing students at the undergraduate and graduate level using the mobile application to learn the language. Sample; which is one of the purposeful sampling methods. Criteria in the study; It is defined as individuals who use mobile apps to learn English vocabulary and pronunciation. The data were collected by interviewing and observing students with standardized open-ended questions. Within the scope of the study, 5 students were interviewed, 3 of them were male and 2 were female. In the observation section, 3 students (1 female and 2 male) were observed for 2.5 months. Descriptive analysis method was used in analyzing the data. The data obtained according to this approach are summarized and interpreted according to the 14 themes subjects. Analysis of interview data and selection of themes showed 91% compliance. Analysis of observational data and selection of themes resulted in 90% compliance. As a result of the research; In order to learn English vocabulary and pronunciation, it is determined that individuals who work with mobile application are careful to do daily work. Mobile applications are one of the opportunities that can be preferred to learn vocabulary, learn pronunciation and help individuals develop themselves. Individuals who are inclined to learn English vocabulary and pronunciation gain learning by amusing and playing. It allows for the efficient evaluation of times that can be called dead for differences in the day. Controlling vocabulary pronunciations has made it possible for individuals to practice. The richness of the presented content has enabled different senses to work. This has a positive effect on the permanence of learned words and pronunciations. The acquired achievements (learned vocabulary and pronunciations) have influenced individuals in daily life, in their education, in their research, in social media and in monitoring English publishing organizations. It can be used as an auxiliary resource for lessons, thanks to content developed in accordance with individual levels. Applications offer unlimited repea-

tability, send reminders to users, offer rich visual content, class or course, etc. Lack of time and space dependency such as environments, and accuracy control of pronunciations are some of the reasons for preference of individuals. It is understood that it is important to understand the pronunciations of the human voice preference rather than the machine language in the pronunciation pronounces used.

Key Words: Mobile Learning, English Vocabulary Learning, English Pronunciation Learning, Foreign Language Learning, Mobile Applications

GİRİŞ

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte, insanların gelişen teknolojileri kullanma alışkanlıkları değişim geçirmektedir. Bunların arasında yaygın olarak kullanılan mobil teknolojiler ve bu teknolojilerin kullanımı önemli bir yere sahiptir (Demir & Akpınar, 2016: 63). Günümüzde insanlar bu teknolojiyi neredeyse tüm yaşam alanlarında kullanmaktadırlar. Araştırmalar, teknolojinin yalnızca günlük yaşamımızda değil, aynı zamanda eğitim ve öğretim üzerinde de gelişen bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Son on yılda birçok araştırma, öğrencilerin bilgi ve becerilerinin belirli teknolojilerle geliştirilebileceğini önermektedir (Appalachia Regional Comprehensive, 2013: 3).

Araştırmalara göre mobil cihazların kullanımı her geçen gün yaygınlaşmakta ve bu cihazları kullanan bireylerin yaş aralıkları da genişlemektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK) 2016 Nisan verilerine göre; hanelerin %96,9'u cep telefonu veya akıllı telefon kullanırken, %36,4'ü taşınabilir bilgisayar ve %29,6 tablet bilgisayar kullanmaktadır (Yağan, 2016). Washington Merkezli Pew araştırma merkezi 2015 verilerine göre; mobil teknolojilere sahip olma oranı, ekonomisi iyi olan ülkelerde daha yüksek olarak görülmektedir. Akıllı telefona sahip olma oranının yüksek olduğu ülkeler arasında %88 ile Güney Kore, %77 ile Avustralya, %74 ile İsrail, %72 ile Amerika ve %71 ile İspanya gelmektedir. Türkiye %59 ile dünyada akıllı telefona sahip olma durumunda 12. sırada yer almaktadır. Yine PEW araştırma merkezi 2015 verilerine göre; Türkiye'de 18-34 yaş arası gençlerde akıllı telefon kullanım oranı yüzde 81 olarak

tespit edilmiştir. Dünyadaki diğer ülkelerde 18-34 yaş arası akıllı telefon kullanım oranı; Güney Kore de yüzde 100, Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 92, Kanada da yüzde 94, Fransa da yüzde 85, Almanya da ise yüzde 92 olarak saptanmıştır (Pouster, 2016: 20).

Araştırmalardan görüleceği üzere, bu cihazlar ülke toplumları tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu teknolojik cihazlara sahip olan bireylerin mobil cihazlarıyla sürekli vakit geçirdikleri, meşgul oldukları ve yaşamlarının bir parçası haline getirdikleri, hatta mobil cihazından ayrı kalan bireylerin kendilerini tuhaf hissettikleri tespit edilmiştir. Mobil cihazların bu kadar yaygın olması, mobil cihazlar aracılığıyla eğitimi amaçlayan ve eğitim için de yeni bir alan olan mobil öğrenme olarak adlandırılan yeni bir öğrenme paradigmasının oluşmasını sağlamıştır (Moses, 2008: 22). Mobil cihazların ucuzlaması, yaygınlaşması ve kablosuz teknolojilerin gelişmesi ile eğitime ve öğretime farklı bir boyut gelmiş, eğitim ve öğretim için mobil cihazlar kullanılmaya başlanmıştır. Böylelikle mobil öğrenme kavramı ortaya çıkmıştır. Mobil cihazlar vasıtasıyla gerçekleştirilen mobil öğrenme öğrencilerin her zaman, her yerde ve herhangi bir cihazdan öğrenmelerine imkân sağlamaktadır (Yerushalmy & Ben-Zaken, 2004: 5).

Mobil öğrenme dünyada ve ülkemizde gelişmekte olan bir alandır. 2000'li yılların ortalarında cep telefonlarının yerini cep bilgisayarlarının almasıyla birlikte mobil öğrenme çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Alkan, Genç ve Tekedere (2006: 6) bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimde kullanılması üzerine bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada eğitimde

iletişim ve erişilebilirlik üzerinde durulmuştur. Özellikle mobil teknolojiler sayesinde kullanıcıların bilgiye daha kolay ulaşabileceklerini belirtmişlerdir. Evans (2008: 495)'ın yaptığı araştırmasında içerik sunma açısından mobil cihazların kitaplardan daha etkili olduğunu, öğrencilerin öğrenmelerine kitaplardan daha fazla katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Saran, Seferoğlu ve Çağiltay (2009: 109) araştırmalarında; mobil cihazların İngilizce telaffuz öğrenimine olan etkilerini incelemişlerdir. Sonuçta mobil cihazların sahip olduğu ulaşılabilirlik, kişiselleştirilebilirlik ve taşınabilirlik gibi kendine özgü özelliklerin, sınıf dışında yapılması gereken alıştırma ve uygulama çalışmalarının gerçekleştirilmesinde büyük bir potansiyele sahip olduğu belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra birçok fayda sağlayabileceğini de vurgulamışlardır.

Saran ve Seferoğlu (2010: 263)'nin yapmış oldukları araştırmalarında; öğrencilerin cep telefonlarına çoklu ortam iletileri gönderilmiştir. Bu iletiler sözcüklerin anlamlarını, telaffuzlarını, örnek cümleleri ve sözcüklerin akılda kalmasını kolaylaştırıcı örnek cümle ile ilgili görsel anlatımları içermiştir. Daha sonra öğrencilerin sözcükleri öğrenip öğrenmediğini değerlendirmek için etkileşimli SMS (Short Message Service) kısa mesaj soruları gönderilmiştir. Sonuçta çoklu ortam iletilerinin ve SMS kısa sınavların öğrencilerin İngilizce sözcük kazanımlarına istatistiksel olarak anlamlı katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Sarıçoban ve Özturan (2013: 223)'nin araştırmalarında İngilizce ders müfredatında yer alan kelimeler SMS yöntemi ile öğrencilere gönderilmiştir. Çalışma sonunda uygulanan ankete göre, öğrencilerin cep telefonlarını kullanarak İngilizce kelimeleri daha etkili ve eğlenceli bir şekilde öğrendiklerini vurgulanmıştır.

Aslan (2016: 6) araştırmasında; mobil sözlüklerin kelime öğretiminde kullanılması üzerinde durmuştur. Çalışma sonunda öğrencilerin tamamına yakını mobil sözlükleri sözcük öğrenmek amacıyla sık sık kullandıklarını

belirtmişlerdir sonucuna ulaşmıştır.

Şahan, Çoban ve Razi (2016: 1242) araştırmalarında orta düzeyde İngilizce yeterliliğe sahip öğrencilere, akıllı telefon uygulaması olan WhatsApp'ın İngilizce deyimlerin öğretilmesindeki etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda; öğrencilerin WhatsApp uygulaması üzerinden gönderilen İngilizce deyimleri öğrendiği, mobil aygıtların İngilizce öğretimine dâhil edilmesi gerektiği, öğrenci motivasyonunu ve tutumunu olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğrenciler, WhatsApp uygulamasının eğitimsel amaçlar için kullanımını faydalı ve eğlenceli olarak değerlendirmiş; bu uygulamanın İngilizce kelime, telaffuz ve yazma çalışmalarında kullanılabileceğini belirtmişlerdir.

Araştırmalardan görüldüğü üzere mobil cihazların ve teknolojilerin İngilizce öğreniminde kullanımının olumlu sonuçları olmuştur. Böylelikle eğitim ve öğretim alanında mobil destekli yabancı dil öğrenimi ilgi görmeye başlamıştır (Baran, 2014: 29). Günümüzde mobil cihazlardan İngilizce öğrenmek/öğretmek amacıyla pek çok mobil uygulama geliştirilmektedir (Hockly, 2014: 32). App Store ve Google Play'de İngilizce öğrenmek amacıyla birçok uygulama bulunmaktadır. Kullanıcılar kendileri için uygun olan uygulamalar sayesinde pratik yapabilmekte ve seviyelerini geliştirebilmektedirler. Kullanıcılar mobil cihazlara ve internet erişimine sahip oldukları sürece her yerde, herhangi bir zamanda öğrenme ve yeniden gözden geçirme şansına sahip olmaktadır. Literatürde mobil öğrenmenin; yaşam boyu öğrenme, farkında olmadan öğrenme, ihtiyaç anında öğrenme, zaman ve mekândan bağımsız öğrenme, yer ve şartlara göre ayarlanan öğrenme gibi farklı avantajları olduğu görülmektedir. Mobil öğrenmenin en önemli kazanımlarından birisi bireyin zaman ve mekân olarak özgür olmasıdır. Mobil öğrenme; öğrenen bireylere istediği yer ve zamanda öğrenme sürecini başlatma-sonlandırma, eğitimi ve öğretimi kolaylaştırıcı olarak daha fazla kul-

lanma ve tekrar fırsatı, öğrenme sürecine istediği anda müdahale edebilme imkânı ve özgürlüğü sağlamaktadır (Hu, 2013: 143).

Ülkemizde ilköğretim, lise ve üniversitelerde çeşitli seviyelerde İngilizce öğrenilmesi için eğitimler verilmektedir. Bireylerin hayatlarında kolaylık sağlayan, ufkunu geliştiren İngilizce eğitimine ve öğretimine gereken önem verilmesine rağmen istenilen seviyede başarı elde edilememektedir (Anşın, 2006: 10; Gömleksiz & Aslan, 2017: 2). Küreselleşen dünyada dil öğrenmenin artık bir zorunluluk haline dönüştüğü kaçınılmaz bir gerçek olmuştur. Bu bağlamda gelişen akıllı telefon teknolojisi ve mobil cihazlar için geliştirilen uygulamalar kullanılarak yabancı dil öğrenme gerçeği ile karşılaşan kullanıcılarla görüşülmesi ve bu kullanıcıların gözlemlenmesi önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı; mobil marketlerde yabancı dil öğrenimi için ücretsiz olarak sunulan uygulamaların İngilizce öğrenmek isteyen bireylerde, kelimelerin Türkçe anlamlarının ve İngilizce telaffuzlarının öğrenilmesinde mobil uygulamaların etkisine dair kullanıcı görüşlerini ve yapılan gözlemleri ortaya koymaktır. Bireylerin zaman, mekân ve sınav kaygısı olmadan, İngilizce öğrenmek için, mobil uygulamayla ilgili deneyimlerini araştırmaktır. Amaç İngilizce öğreniminde teknolojiye ve cep telefonlarına odaklanmak değil, teknoloji ile mobil uygulamalar kullanılarak öğretim ve öğrenme amaçlı olan ücretli ve ücretsiz mobil uygulamalardan yararlanan lisans ve yüksek lisans düzeyindeki bireyleri gözlemek ve bu bireylerle görüşmeler yaparak etkilerini ortaya koymaktır.

Yöntem.

Araştırma da nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni benimsenmiştir. Olgubilim deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanan bir araştırma desendir. Olgubilim, katılımcıların deneyimleriyle açıklanan bir olgunun özününün, araş-

tırmacılar tarafından tanımlanmaya çalışıldığı bir sorgulama stratejisidir (Creswell J. W., 2013: 77; Fırat, Yurdakul, & Ersoy, 2014: 77). Olgubilimde veri kaynağı; gerçekleştirilen araştırmanın odaklandığı konuyu/olguyu yaşayan ve yaşadığı bu durumu açıklayabilecek veya yansıtabilecek kişiler veya gruplardan oluşmaktadır (Creswell J. W., 2012; Yıldırım & Şimşek, 2016: 71). Başka bir söylemle olgubilim; araştırmada varılmak istenen hedef veri kaynağının bakış açısıyla deneyimlenen bilinçtir. Bu nedenle bu tür araştırmalarda bireylerin araştırılan olguya yönelik deneyimleri kritik bir değere sahiptir.

Olgubilimde başlıca veri toplama araçları, görüşmeler ve bu görüşmelere temel oluşturma amaçlı yapılan gözlemlerden oluşmaktadır (Smith & Thomasson, 2005; Yıldırım & Şimşek, 2016: 71). Bu çalışma İngilizce öğrenmek için mobil uygulama kullanan lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğrencilerle, gözlem ve görüşmeler yapılarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama işlemi sırasında yapılan işlemler (gözlem ve görüşmeler) bireyin onayı alınarak kayıt altına alınmıştır.

Araştırmanın örneklemi.

Patton (1987)'a göre; amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların/olguların tüm detaylarına kadar çalışılmasına olanak vermektedir (akt: Yıldırım & Şimşek, 2016: 118). Balcı (2015: 99)'ya göre; amaçlı (yargısal) örneklemede araştırmacı veya araştırmacılar kimlerin seçileceği konusunda kendi yargılarını kullanırlar. Çalışılacak olan konunun amacına en uygun birey yâda bireyleri tercih ederek örnekleme alırlar.

Araştırmanın örneklemi; amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların/olguların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı(lar) tarafından oluşturulabilir ya da

daha önceden hazırlanmış olan bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 122). Çalışmada ölçüt; İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için mobil uygulama kullanan bireyler olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubu.

Mobil uygulama ile İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için çalışma yapan lisans ve yüksek lisans düzeyindeki öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma kapsamında 3'ü bay ve 2'si bayan olmak üzere 5 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Bu öğrenciler katılımcı 1

(K1), katılımcı 2 (K2), katılımcı 3 (K3), katılımcı 4 (K4) ve katılımcı 5 (K5) olarak kodlanmıştır. Bu öğrenciler ile ilgili bilgiler **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.** de verilmiştir. Bu katılımcılar araştırmacıların lisans ve yüksek lisans düzeyindeki yakınları aracılığı tespit edilmiştir. K1 katılımcısının 1.5yıldır, K2 katılımcısının 1yıldır, K3 katılımcısının 1,5yıldır, K4 katılımcısının 7aydır, K5 katılımcısının yaklaşık 1yıldır mobil uygulama aracılığıyla kelime ve telaffuz öğrenmeye çalıştıkları tespit edilmiştir.

Kişiler	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Yabancı Dil Seviyesi	Kurs Bilgisi	Bölümü
K1	Bay	22	Lisans Öğrenci	Temel	Hiç Gitmedi	Hukuk
K2	Bay	26	Yüksek Lisans Öğrenci	Temel	Devam Ediyor	Böte
K3	Bayan	27	Yüksek Lisans Öğrenci	Temel	Hiç Gitmedi	Hemşire
K4	Bayan	21	Lisans öğrenci	Orta	Hiç Gitmedi	İktisat
K5	Bay	23	Lisans öğrenci	Orta	Gitti	Matematik

Tablo 1 görüşme yapılan kişi bilgileri

Araştırmanın gözlem kısmında 1'bayan ve 2'si bay olmak üzere 3 öğrenci gözlemlenmiştir. Bu öğrenciler gözlemlenen 1 (G1), gözlemlenen 2 (G2) ve gözlemlenen 3 (G3) olarak kodlanmıştır. Gözlem yapılan kişi

bilgileri **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.** de verilmiştir. Bu kişiler yaklaşık 2,5 ay gibi bir süre gözlemlenmiştir. Hazırlanan gözlem formuna göre notlar alınmıştır. Ekstra tespit edilen durumlar notlara eklenmiştir.

Kişiler	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Yabancı Dil Seviyesi	Kurs Bilgisi	Bölümü
G1	Bay	22	Lisans Öğrenci	Temel	Hiç Gitmedi	Hukuk
G2	Bayan	27	Yüksek Lisans Öğrenci	Temel	Hiç Gitmedi	Hemşire
K5	Bay	23	Lisans öğrenci	Orta	Gitti	Matematik

Tablo 2 gözlem yapılan kişi bilgileri

Araştırmacıların Rolü.

Araştırmacılarından biri Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü yüksek lisans öğrencisi diğeri de aynı bölüm de öğretim görevlisidir. Görüşme yapılan kişilerin İngilizce kelime ve telaffuz öğreniyor olmalarına ve en az 6 ay çalışmış olmalarına dikkat edilmiştir. Gözlem yapılan kişilere yakınlık sağlanmış ve 2,5 ay bu kişiler gözlemlenmiştir.

Görüşmede kullanıcılara standartlaşmış açık uçlu görüşme yaklaşımına göre uygun sorular sorulmuştur. Bu yaklaşım; bazı insanlardan daha yoğun, daha detaylı ve daha çok, bazı insanlardan ise daha az ve daha yüzeysel bilgi edinilmesine yol açabilecek olan görüşmeci yanlılığı ve öznelliğini azaltmıştır. Katılımcılara soruların sistematik bir düzen dâhilinde sorulmasını sağlamıştır (Yıldırım & Şimşek,

2016: 132). Böylelikle araştırmacı etkisi ve öznel yargısı ortadan kaldırılmıştır. Verilerin analizi ve karşılaştırılmaları kolaylaşmıştır. Yapılan gözlem ve görüşmelerde yansızlık(tarafsızlık) ve objektiflik(nesnellik) konummuştur.

Yapılan gözlemlerde araştırmacı, katılımcı olarak gözlemci konumundadır. Bu konumda araştırmacı, kişi/grup faaliyetlerine katılmıştır. Ancak araştırmacının bu durumdaki ana rolü doğal ortamda veri toplamaktır. Kişiler araştırmacının gözlem çalışmalarının farkındadır. Bu durumda araştırmacı; gözlenen grubun (gözlemlenen kişi yâda kişilerin) üyesi olmayan, daha iyi gözlem yapma ve dolayısıyla grubun (gözlemlenen kişi yâda kişilerin) faaliyetlerini daha iyi anlamak amacıyla aracı olmak isteyen birisi konumundadır (Gold, 1958: 220; Fraenkel, Wallen & Hyun, 2011: 591).

Veri Toplama Araçları.

Öğrencilerle standartlaştırılmış açık uçlu sorularla görüşme ve gözlem yapılmıştır. Görüşme ve gözlem formunun oluşturulması için literatüre dayalı soru havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan soru havuzundan araştırma problemini en iyi yanıtlayabilecek sorular ve gözlem maddeleri, taslak bir form haline getirilmiştir. Taslak formlar için alanında uzman kişilerin görüşüne başvurulmuştur. Görüşme taslak formundan, uzman görüşü doğrultusunda ve araştırmacıların değerlendirmesi sonucu uygun olmadığı düşünülen bir soru çıkarılmıştır. Gözlem başlıkları formundan ise uzman görüşü ve araştırmaların değerlendirmeleri sonucu 2 başlık çıkarılmıştır. Böylelikle görüşme formuna ve gözlem formuna son hali verilmiştir.

Görüşme formunda toplanan verilerin detaylı olmasını ve zenginleştirilmesini sağlamak için, görüşülen bireyin soruyu daha iyi anlamasına yardımcı olacak sondalar kullanılmıştır. Ancak araştırmada, bireyleri yönlendirmeden kaçınmak ve iki durum arasında karşılaştırmayı sağlayabilmek için; aynı soru-

nun farklı bir biçimde ifade edilmesi olan alternatif sorular kullanılmamıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 141). Görüşme ve gözlemden elde edilen veriler, araştırma probleminin yanıtlanmasında da kullanılmıştır.

Veri toplama süreci.

Mobil uygulamalar üzerinden İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmeye çalışan lisans ve yüksek lisans öğrencilerine, araştırmacıların yakınları aracılığıyla ulaşılmıştır. Görüşmeler katılımcı öğrencilerinin onayı alınarak kayıt altına alınmıştır. Görüşmeler her bir katılımcı için ortalama 35 dakika sürmüştür. Katılımcıların kimliklerinin gizli kalması için her bir katılımcıya ve gözlemlenen bireye kodlama yapılmıştır. Görüşme 3 lisans ve 2 yüksek lisans öğrencisi ile gözlem 1 yüksek lisans ve 2 lisans öğrencisi ile gerçekleşmiştir. Gözlem süresi yaklaşık 2,5 ay sürmüştür. Bu süre zarfında yapılan gözlemlerden veriler elde edilmiştir.

Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması.

Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yaklaşıma göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 239). Elde edilen veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebilmektedir. Bunun yanı sıra görüşme ve gözlem sürecindeki sorular ve boyutlar kullanılarak da sunulabilmektedir. Betimsel analizde gözlemlenen veya görüşülen bireylerin görüşlerini, deneyimlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak için doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 240). Burada amaç elde edilen bulguların/sonuçların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunmaktır. Bu amaca binaen elde edilen veriler önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenmiştir. Yapılan bu betimlemeler açıklanmış, neden sonuç ilişkileri incelenmiş ve bir takım bulgulara/sonuçlara ulaşılmıştır.

Sonuçların anlamlı olmasına ve veri-

lerin bütün bir yapı sergilemesine, tutarlı olmasına özen gösterilmiştir. Doğrudan alıntılar neler olabileceğine de karar verilmiştir. Belirlenen alıntılar çerçevesinde bulgular/sonuçlar, okunabilir ve anlaşılır bir dille tanımlanıp okuyucuya sunulmuştur. Nitel analizler yorumlanmış, neden-sonuç ilişkileri irdelenmiş ve ulaşılabilecek sonuçlara ilişkin çıkarımlarda bulunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik.

Nitel bulguların iç geçerliliğini sağlamak için veri kaynakları açısından çeşitleme (veri çeşitlemesi) yapılmıştır. Farklı özelliklere sahip katılımcılar araştırmaya dâhil edilerek ve farklı yöntemler (görüşme ve gözlem yöntemi) kullanılarak veriler teyit edilmiş geçerlilik ve güvenirlilik artırılmaya çalışılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 279). Bunun yanında inandırıcılık için, katılımcılardan doğrudan alıntılara yoğun bir biçimde yer verilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 282). Çalışmaya öğrenciler gönüllü olarak katılmışlardır. Ayrıca katılımcıların sorulara içten cevap vermelerini sağlamak için kişisel bilgilerin gizli tutulacağı ve hiçbir şekilde paylaşılmayacağı belirtilmiştir. Katılımcıların gönüllü olmaları, araştırmanın geçerliği ve güvenirliliğini sağlama açısından önemlidir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 280).

Elde edilen, bulgularla ilgili başka araştırma sonuçları ve ilgili literatür desteğiyle geçerliliğin kanıtları aranmıştır. Alıntılar öncelikle yorum katılmadan rapora yansıtılmasıyla ve verilerin kayıt cihazı ile kaydedilmesiyle güvenirlilik artırılmaya çalışılmıştır (Aydın, 2014: 301; Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2016: 256). Bunun yanı sıra aynı kategori altında mütalaa edilen konu ile ilgili diğer katılımcılardan alıntılara yer verilerek güvenirlilik arttırılmaya çalışılmıştır. Bu durum, elde edilen bulguların sürekli teyit edilebilmesine olanak sağlamıştır. Araştırmanın tekrar edilebilirliği için tüm nitel veri seti, başka araştırmacılar tarafından da kullanılabilir şekilde arşivlenmiş ve saklanmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 277). Bunun yanında, veri toplama sürecinde ilgili

literatür takip edilmiştir.

Görüşme ve gözlem formunun oluşturulmasında Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi alanında çalışmalar yapan 2 uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanların değerlendirmeleri sonucu gerekli düzeltmeler yapılarak formlara son hali verilmiştir. Böylelikle uzmanların teyidi alınmıştır. Görüşme sonunda görüşmenin dökümü her bir katılımcıya dökümdeki ifadelerin kendilerini ne ölçüde yansıtıp yansıtmadığı sorulmuş, ifadelere ekleme ve çıkarma yapma fırsatı verilmiştir. Böylece ifadelerin doğruluğu kontrol edilmiştir. Katılımcı teyidi alınmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 280; Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2016: 256).

Görüşme ve gözlem verilerinin analizinde biri Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi'nde diğeri de Eğitim Bilimleri alanında çalışma yapan uzmanlardan görüş alınmış verilerin teyidi sağlanmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 279). Görüşme verilerinin analizinde ve temaların seçiminde ortalama %91 uyum sağlanmıştır. Gözlem verilerinin analizinde ve temaların seçiminde ortalama %90 uyum sağlanmıştır.

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın örnekleme, çalışma grubu, araştırmacıların rolü, veri toplama süreci, verilerin toplanması, analiz süreçleri ve yorumlanması hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. Böylelikle bulgular başka araştırmalarla da kıyaslanabilecektir. Veri analizi, önceden oluşturulmuş ve ayrıntılı olarak tanımlanmış bir kavramsal çerçeveye bağlı olarak yapılmıştır.

Bulgular.

Betimsel analiz yöntemine göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 239). Elde edilen veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenmiştir. Veriler görüşme ve gözlem sürecindeki sorular ve boyutlar dikkate alınarak sunulmuştur. Betimsel analizde gözlemlenen veya görüşülen bireylerin görüşlerini, deneyimlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak için doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir

(Yıldırım & Şimşek, 2016; 239).

1) Mobil uygulama ile İngilizce kelime ve telaffuz öğrenme sıklığı ve çalışma süreleri

Katılımcıların kelime ve telaffuz öğrenmek için, mobil uygulama ile günlük çalışma yapmaya özen gösterdikleri belirlenmiştir. Mobil uygulamaların, üyelerine çalışma yapmaları için günlük bildirim gönderdikleri, katılımcıların günlük çalışma yapmalarında gelen bildirimlerin etkili olduğu görülmektedir. K1 katılımcısı *"Her gün kullanmaya çalışıyorum. Günlük egzersizler var. Bunları tamamlamaya çalışıyorum."* K3 katılımcısı *"Her gün bakıyorum. Telefona hatırlatma bildirim geliyor. O gün yapmam gereken çalışmayı yapmadan bildirim silmiyorum. Çünkü telefona her baktığımda bana hatırlatma olduğunu anlıyorum."* K4 katılımcısı ise *"Her gün vakit ayırmaya çalışıyorum. Yoğunluktan unuttuğum zamanlar oluyor. Ancak Uygulama hatırlatma bildirim gönderiyor. Böylelikle telefona baktığımda çalışmam gerektiğini hatırlıyorum."* şeklinde ifade etmiştir.

Katılımcıların İngilizce kelime ve telaffuz çalışma süreleri değişiklik göstermektedir. K1 katılımcısı *"Yaklaşık 10-15dk alıyor."* K2 katılımcısı *"Günde 15 dakika kullanıyorum."* K3 katılımcısı *"En az 10dk süre ayırıyorum. Aynı zamanda müsait olduğum vakit de bu süre değişiyor. Bazen de yarım saat sürdüğü oluyor."* K4 katılımcısı *"Her gün yaklaşık 15 dakika."* K5 katılımcısı ise *"Günde yarım saat 45 dakika ayırıyorum diyebilirim aslında."*, şeklinde çalışma sürelerini ifade etmişlerdir.

Gözlemlenen G1 katılımcısının hafta içi düzenli olarak çalıştığı, hafta sonları ise çalışmalarını aksattığı, en az 12dk en fazla 38dk ve ortalama 19 dk çalışma yaptığı tespit edilmiştir. G2 katılımcısının günlük düzenli çalışmalar yaptığı, en az 10dk en fazla 35dk ve ortalama 14dk çalıştığı tespit edilmiştir. G3 katılımcısının günlük çalışmaları düzenli yaptığı, ardı sıra yapılan gözlemlerden 1'inde çalışabilmek için vakti olmadığı, bunun dışında günlük düzenli çalışmalar gerçekleştirdiği,

en az 30dk en fazla 47dk ve günlük ortalama 36dk çalışma yaptığı belirlenmiştir.

2) Mobil uygulama ile İngilizce kelime ve telaffuz öğrenimini tavsiye ve sebepleri

Katılımcılar İngilizce kelime ve telaffuz öğreniminde ve mevcut durumu geliştirmek için mobil uygulamaların kullanılabilceğini belirtmişlerdir. Gerekçe olarak; Uygulamaya erişimin kolay olması (zaman, mekân bağımsızlığı) ve masrafsız/ücretsiz olması, sesli ve görsel öğelerin kalıcılığı artırması, çalışma hızı ve süresinin kontrolünün kullanıcı da olması, İngilizce kelimelere ve telaffuza aşinalığı, istediğin kadar tekrar ve pratik yapma imkânı olarak belirtmişlerdir. Bu gerekçelerle ilgili açıklamaları ise şöyledir:

Uygulamaya erişimin kolay olmasını (zaman, mekân bağımsızlığı) ve masrafsız/ücretsiz olmasını K1 katılımcısı *"Çünkü elinin altında oluyor. Sürekli istediğin zaman o bilgilere ve o öğrenime ulaşabiliyorsun. Onun dışında kurslar gibi belli bir masrafı olmayan bir şey. İstedikçe zaman istediğin yerde vaktini değerlendirebiliyorsun"*, K3 katılımcısı *"Çünkü İngilizce her yerde lazım oluyor. Yanınızda taşıdığımız telefonda her zaman her yerde çalışabiliyorsunuz. Yeni kelimeler ve telaffuz öğrenme, her zaman tekrar, ücretsiz olması gibi sebepler sayılabilir."* K4 katılımcısı ise *"Daha ucuz, masraf olmadan kullanabiliyorsun. Herhangi bir zamana yâda mekâna bağlılığımız yok. İstedikçe zaman çalışabiliyorsun."*, şeklinde açıklamıştır.

Sesli ve görsel öğelerin kalıcılığı artırmasını K1 katılımcısı *"... Ve öğrenme açısından kalıcı olduğunu düşünüyorum. Resimlerle seslerle desteklediği için."*, K2 katılımcısı *"Daha kalıcı olmasından ve hatırlama açısından; resim, müzik, ses daha etkili oluyor."* K5 katılımcısı *"... bu kelimelerin görsel temalarla ilişkilendirilmesiyle kalıcı bir kelime deposu oluşturma durumu var. Tavsiye edebileceğim uygulamalardır."* K4 katılımcısı ise *"örneklerle ve görsellikle kalıcılığı artırıyor."*, şeklinde açıklamıştır.

Çalışma hızı ve süresinin kontrolünün

kullanıcı da olmasını; K3 katılımcısı “Hızımı kendim ayarlayıp çalışabiliyorum. Süre bana bağlı, bazen 10dk, bazen 20dk, duruma göre değişiyor”, İstediyi kadar tekrar ve pratik yapma imkânını; K4 katılımcısı “Eksik olarak gördüğü ihtiyaç hissettiği adımları istediği kadar tekrar edebiliyorsun. Ayrıca bana eğlenceli geliyor diyebilirim”, K5 katılımcısı ise “Pratik yapma bağlamında çok kullanışlı. Ayrıca bizim İngilizce kelimeleri dilimize tam olarak oturtmamız ancak yurt dışında eğitim alarak sağlayabiliyoruz. Ama bu uygulamalarla bir miktar seviye atlamış oluyoruz” şeklinde açıklamıştır.

İngilizce kelimelere ve telaffuza aşinalığı; K2 katılımcısı “Evet, tavsiye ediyorum. Çünkü uygulamada içinde kelimenin telaffuzunu yapıyor. Bunu duyarak doğru telaffuz etmeyi öğreniyoruz.” K3 katılımcısı “Kelimenin yâda cümlelerin telaffuzuna kulak aşinalığı oluyor”, K4 katılımcısı ise “Pratik bir şekilde öğrenmeyi sağlıyor.”, şeklinde açıklamıştır.

3) Mobil uygulamayla kelime ve telaffuz öğrenme ortamları

Katılımcıların mobil uygulama ile kelime ve telaffuz öğrenmek için belirli bir zamanlarının ve ortamlarının olmadığı görülmüştür. Boş vakitlerinde çalıştığını, K1 katılımcısı “Belli bir zamanım yok. Boş zaman diyebileceğim zamanlarda kullanıyorum.”, K2 katılımcısı “Her gün bir boş vakit oluşturmaya çalışıyorum”, K3 katılımcısı “Sabit ayırdığım bir zaman dilimi yok. Genellikle günlük işlerimde, okuldan arta kalan zamanlarda oluyor(çalışmam).”, K4 katılımcısı ise “Sabit olarak ayırdığım herhangi bir zaman yâda ortam yok. Müsait olduğum zamanlarda bakıyorum.”, diye ifade etmiştir.

Mobil uygulama ile çalışma ortamlarını ise; K1 katılımcısı “Genellikle yolculuk yaparken (okula gelip giderken), dinlenirken, kullanıyorum.”, K2 katılımcısı “bazen bilgisayar başında, bazen cep telefonundan kullanıyorum. Bazen de kütüphanede.”, K3 katılımcısı “Bu bazen dinlenirken bazen birini beklerken. Bazen yolculuk esnasında(çalışıyorum). Sabit bi zamana bağlı değilim.”, K4 katılımcısı “Bazen okula giderken, bazen uyumadan önce, sıkıldığımda, yâda gün içinde oluşan ölü zamanlarda çalışıyorum.”, K5

katılımcısı da “Normalde her yerde diyebiliriz yani yolculuk esnasında, uyumadan önce, yemek yerken, durakta, dinlenirken akılınıza gelebilecek her yerde elime telefonu aldığım zaman uygulamaya bakıyorum.”, şeklinde ifade etmiştir.

Gözlem yapılan bireylerin kelime ve telaffuz öğrenme çalışmalarını, G1 katılımcısı okula giderken, dönüş yolunda otobüste veya minibüste yâda yemek yerken yaptığı, G2 katılımcısı dinlenirken, otobüste, metroda, otobüste ve televizyon izlerken reklam aralarında çalıştığı, G3 katılımcısı ise kahvaltıdan yâda akşam yemeğinden sonra, otobüs beklerken yâda yolculuk esnasında çalışma yaptığı gözlemlenmiştir.

4) İngilizce kelime ve telaffuz öğrenimine mobil uygulamaların etkisi

Gözlem yapılan G1 katılımcısının yeni kelimeler gördüğü, kelimeleri cümle içinde kullandığı, cümle(ler) kurduğu, verilen cümlelerin telaffuzunu yaptığı, telaffuzu verilen cümlelerin yazımını ve ilgili görselin seçimini yaptığı gözlemlenmiştir. Hatalı anlam ve yazılışlara uygulamanın, olması gereken anlamı ve yazılışı geri dönüt verdiği görülmüştür. G2 katılımcısının; İngilizce kelimelerin bazılarını ekstra olarak kâğıda not aldığı, kelime ile ilgili görselin verilir İngilizce karşılığını yazdığı, Türkçe olarak verilen cümleyi İngilizce olarak yazdığı, İngilizce verilen cümlelerin Türkçesini yazdığı, yanlış yazımlarda uygulamadan olması gereken yazımın yâda yazımların dönütünün geldiği gözlemlenmiştir. İngilizce olarak verilen kelimenin telaffuzunun yapılması istenmiş ve uygulama tarafından doğruluk kontrol edilmiştir. Hatalı telaffuzlarda olması gereken telaffuzla ilgili geri dönütler olmamıştır. G3 katılımcısının ise; çalışmak istediği alanı seçtiği bu alanda kullanılacak kelimelerle ilgili Türkçe karşılığın ve telaffuzunun öğretildiği görülmüştür. Katılımcının kullandığı başka bir uygulamada kelime ve cümleler verilmiş ve bunların telaffuz edilmesi istenmiş, katılımcının istenilenleri yaptığı görülmüştür. Yeni öğrenilen kelimelerden oluşan cümleler oluşturulup Türkçe karşılığının sorulduğu katılımcının cevapla-

maya çalıştığı, yanlış cevaplarına geri dönütler verildiği gözlemlenmiştir.

a) İngilizce telaffuz performansına etkisi

Mobil uygulamalar İngilizce kelimelerin telaffuzunu öğrenmeye yönelik bireylerde aşinalık oluşturmuştur. Kelimenin telaffuzu neydi kaygısını gidermiştir. Telaffuzların yavaş yavaş hızlı ayarlanabilir olması, anlaşılabilir olmasını kolaylaştırmıştır. Telaffuz performansına etkilerini K1 katılımcısı "İngilizce kelime telaffuzlarını zaten uygulama kendisi yapıyor. Onu hızlı veya yavaş etmesi (telaffuz etmesi) öğrenme açısından tamamlayıcı oluyor. Aşinalık oluşuyor.", K2 katılımcısı "Sık kullandığım programda cevapları yazılı olarak değil de sözlü olarak da verdiğimiz kısımlar oluyor. Burada telaffuzu öğretilmeye çalışıyor. Yanlış telaffuzda hata veriyor. O yüzden telaffuzu öğretiyor.", K3 katılımcısı "Özellikle ilk defa gördüğüm kelimeleri nasıl okuyacağım diye sıkıntı yaşadığım çok olmuştur. Doğru mu yanlış mı diye endişem hep oluyor. Burada hoşuma giden şey o kelimenin/cümlelerin okunuşunu da duyuyor/öğreniyor olmam ve benden tekrar etmemi istemesidir.", K4 katılımcısı "Daha kolay telaffuz etmeme yardımcı oluyor.", K5 katılımcısı da "Yani aşinalık kazanıyorum", şeklinde açıklamışlardır.

Mobil uygulamaların İngilizce kelimelerin telaffuzunu geliştirmeye yönelik yapılması zor olan telaffuzları kolaylaştırmıştır. Yanlış yapılan telaffuzların düzeltilmesine ve katılımcıların gelişim göstermesine yardımcı olmuştur. İngilizce dil yapısının oturmasına katkı sağlamıştır. Bu durumu; K2 katılımcısı "Etkisi var baya. Kendimde bir gelişme kat ettiğimi görüyorum. Daha önce yapamadığım bir şeyi yapabiliyorum.", K4 katılımcısı "Başarısız telaffuzlardan sonra tekrar dinleyerek düzeltebiliyorum yanlışlarımı. Pratik yapmış oluyorum", K5 katılımcısı ise "Zamanla uygulamayı kullanan kişilerde de İngilizcenin dil yapısının oturduğu kanaatindeyim. Kelimelerin telaffuzunun tam olarak çıkmasını sağladığı kanaatindeyim. Bu yüzden bu uygulamalarla da pratik yapılarak sü-

rekli pekiştiriliyor." şeklinde belirtmişlerdir.

b) İngilizce kelimelerin Türkçe anlamlarını öğrenme performansına etkileri

Mobil uygulamaların İngilizce kelimelerin Türkçe anlamlarını öğrenmeye yönelik kelimelerin ilgili görselle ilişkilendirilmesini sağlamıştır. İngilizce kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Öğrenmeye yönelik bu etkiyi; K1 katılımcısı "(Düşünüyorum)Türkçe karşılığını öğrenmede direk ezber değil. Hani şey yapıyorsun (ilgili resmi seçiyorsun) işte resimler falan oluyor. O yüzden öğrenmen de kolay oluyor.", K2 katılımcısı "Yeni kelimeler öğreniyorum. Bana katkısı oluyor. Yeni kelime öğrenme açısından etkisi var.", K3 katılımcısı "Yeni öğrendiğim çok kelime var.", K4 katılımcısı "Görsel, işitsel ve örneklerle uygulama desteklendiği için öğrenmeye kolaylık sağlıyor.", K5 katılımcısı ise "Tabi çok büyük katkısı oluyor. Şimdi dil yapısı olarak dilimizle uyumadığı için, kulakta da o frekanslar oluşmuyor. Bu yüzden anlama gücünü yaşıyoruz. Bu uygulamalar sayesinde hem kulak yapısına algılama yönünden aşinalık sağlıyor hem de dil yapısı olarak kolaylık sağladığı için kelimelerin ezberi olsun algılama olarak olsun çok yardımcı oluyor", şeklinde açıklamışlardır.

Mobil uygulamaların İngilizce kelimelerin Türkçe anlamlarının kalıcı olarak öğrenilmesinde görsellerle kelimenin ilişkilendirilmesi kalıcılığa katkı sağlamıştır. Uygulama içi yapılan tekrarlar ve farklı cümlelerde kullanım pekiştirme sağlamıştır. Bu durumda kelime anlamlarının kalıcı olarak öğrenilmesi üzerine etkilerini; K1 katılımcısı "Resimle kelimeyi özdeşleştirebiliyorum. Zaten verilen resim o kelimenin anlamıyla ilgili oluyor.", K2 katılımcısı "Başka bir yerde gördüğümde burada öğrenmişim diyorum. Katkı sağlıyor.", K3 katılımcısı "Okulda kelime öğrenmek için kâğıda yazar ve oradan ezberlerdim. İşe yarıyordu. Ancak bir zaman sonra bazı kelimeleri hatırlamakta zorlandığım çok oldu. Uygulamayla bu durumu daha az yaşadığımı fark ettim. Bu durumu kelimeyle ilgili görsellere ve bir basamak(seviye) bitene kadar çok defa o kelimeyi

cümle içinde farklı farklı kullanmaya bağlı olduğunu düşünüyorum.”, K4 katılımcısı ise “Kelime anlamlarını kolay öğrenmemi sağlıyor. Görseller ve tekrarlanan örneklerle de kalıcı olmasını sağlıyor.”, şeklinde ifade etmişlerdir.

c) Mobil uygulamaların İngilizce kelimeleri yazma performansına etkileri

İngilizce kelimelerin yazılışlarını öğrenmeye ve yazılışlarını doğru yazmaya yönelik, bazı kelimelerin yazımı ile telaffuzunun farklı olduğu anlaşılmıştır. Doğru olarak bilinen yanlış yazımların düzeltilmesine katkı sağlamıştır. Uygulamanın sağladığı tekrarlar, olması gereken kelime yazımlarını göstermiştir. Kelime yazmaya ve öğrenmeye yönelik bu etkileri; K1 katılımcısı “Performansına (yazma performansına) katkısı oluyor. Çünkü bu uygulamada sadece kelime öğrenme, konuşma anlama değil. Aynı zaman da yazmamı da istiyor. (Düşünüyör) Bunu istediği içinde benimde yazmam gerekiyor. Yanlışımı da düzeltiyor. Bu yüzden faydalı olduğunu düşünüyorum.”, K2 katılımcısı “Bununda (kelime yazmada) katkısı oluyor. Kullandığım programda buna benzer çalışmalarda var. Yazı yazdırıyordu, aynı zamanda konuşturuyordu. Yazı yazdırma kısmı da etkiliyor. Yazı(kelime) yazmayı öğretiyor. Yanlış bildiğim şeyleri(kelimeleri) program sayesinde düzelttiğim oldu.”, K3 katılımcısı “Yazma ile ilgili de şunu da yaşadım. Bir örnek vermek gerekirse Çok iyi bildiğim kelimeleri bile bazen yazarken nasıldı acaba dediğim oluyor. Burada öğrendiğim kelimeyi o basamak(seviye) bitene kadar bi kaç kez yazmamı istiyor ve doğru yanlış kontrolü yapıp bana yanlış olanı ve olması gerekeni gösteriyor. Tabi ki bu durumun katkısı olmaz mı? Oluyor tabi ki.”, K4 katılımcısı “Uygulama içinde kelimeleri ya da cümleleri yazmamı istiyor. Kelimeleri daha iyi öğrenmemde etkili oluyor. Kelimelerin yazılışını doğru öğrenmeme katkısı oluyor.” K5 katılımcısı ise “Tabi bu kelimelerdeki yazım yanlışlarını en aza indirebilmek için, sürekli yazmak gerekiyor. O yüzden tekrar yöntemi ile yazma olayını sürekli tekrarladığımız için kelime yazılış yanlışları zamanla azalıyor ve bir zaman sonra azımsanacak seviyeye düşüyor diyebiliriz.”, şeklinde ifade etmişlerdir.

5) Mobil uygulamayla İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmenin kazanımları

Mobil uygulama ile kelime ve telaffuz öğrenimin günlük yaşamda farklı etkileri olmuştur. Günlük yaşamdaki etkilerini; K1 katılımcısı “...Birde günlük yaşamımızda İngilizce her zaman karşımıza çıkıyor onun içinde faydalı oluyor tabi”, K3 katılımcısı “Yaaa ben büyük şehirde yaşadığım için gün içerisinde İngilizce yazılmış panolar görüyorum. Reklamlar, yazılar illaki bi yerde İngilizce bir şeyler görüyorsun. Bunları kolayca anlayabilmemde katkı sağlıyor.”, K5 katılımcısı ise “Birçok alanda yararı oluyor. Günlük yaşamımda, yabancılarla iletişimimde, iş hayatında ufakta olsa babama yardımcı oluyorum. Babamın yanına gelen yabancı müşterilerle iletişim konusunda yardımcı oluyor. Belli bir seviyeye geldim diyebilirim.”, şeklinde açıklamışlardır.

İnternet araştırmalarında içeriğin anlaşılmasına ve sosyal medyada İngilizce paylaşımların takip edilmesine katkı sağlamıştır. Teknoloji kullanımında İngilizce kelimeleri anlamaya yardımcı olmuştur. Bu düşüncelerini katılımcılardan; K1 katılımcısı “Bu kazanımların genelde internet araştırmalarında içeriği en azından anlayabilmem için ne hakkında ne söylüyor diye yararlı olduğunu düşünüyorum.”, K4 katılımcısı “... İngilizce makaleleri okurken, sosyal medyada gezerken, teknoloji kullanırken kolaylık sağlıyor. İngilizce haber kanalları izliyorum. Türkçe alt yazılı İngilizce filmler izliyorum.”, K5 katılımcısı ise “Aktif sosyal medya kullanıcıyım sosyal medyadaki İngilizce kelime ve cümleleri anlıyorum diyebilirim.” şeklinde ifade etmiştir.

Okul derslerine ön hazırlık olmuştur. Katılımcıların sınıfta fark edilmelerine (öne çıkmalarına) katkı sağlamıştır. Katılımcılar mobil uygulamalardan İngilizce kelime ve telaffuz öğreniminin okul derslere yönelik etkisini; K1 katılımcısı “Okuldaki derslerimde tabi ki kelime öğrenimi açısından faydalı oluyor.”, K2 katılımcısı “Okul derslerinde çok etkisi oluyor. Birde yabancı dil snavlarında girdiğimde etkisi olacağını düşünüyorum. Okul derslerimde kelime ve telaffuz öğrenme noktasında olumlu etkisi var.”, K3 katılımcısı “Öncelikle derslerimde

katkısı oluyor. Hatta sınıfta öne çıkmamı sağladığı zamanlar bile olmadı değil.", K5 katılımcısı "Okul derslerimde okuldaki yabancı dil sınavlarında birçok şeye yararı var. Okul ders ve sınavlarda büyük ilerleme sağladı diyebilirim.", ifadeleriyle belirtmişlerdir. Ayrıca K3 dersten bağımsız bir hobi bir eğlence görmüştür. Düşüncesini "Dersten bağımsız olarak eğlence hobi gördüğüm için, bu bazen bi ön hazırlık bazen bi tekrar oluyor.", şeklinde ifade etmiştir.

Gözlemlenen; G1 katılımcısının İngilizce haberler izlediği, akademik araştırma yaparken kullandığı, panolardaki İngilizce metinleri çevirmeye çalıştığı, sosyal medyada takip ettiği uluslararası kişilerin paylaşımlarını anlamaya çalıştığı gözlemlenmiştir. Ayrıca kardeşine kelime ve cümle telaffuzunun nasıl olacağı konusunda yardımcı olduğu gözlemlenmiştir. G2 katılımcısının öğrendiği bilgileri günlük yaşamda kullanmaya başladığı; karşılaştığı her şeyin İngilizce karşılığını ve telaffuzunu bulmaya çalıştığı, İngilizce haberler izlemeye başladığı, yabancı filmleri dublajlı değil artık alt yazılı izlemeye başladığı gözlemlenmiştir. Gün içinde kurduğu Türkçe cümlelerin İngilizce karşılıklarını telaffuz etmeye çalıştığı gözlemlenmiştir. G3 katılımcısının ise, sosyal medyada fenomen kişileri takip ettiği, İngilizce filmleri orijinal şekliyle izlediği, İngilizce TV kanallarını takip ettiği, babasının işyerinde yabancılarla iletişimde işlerine yardımcı olduğu gözlemlenmiştir.

6) Mobil uygulamalarda bulunan/kullanılan özelliklerin kelime ve telaffuz öğrenimine etkileri

Bu temada; İngilizce kelimeyle ilgili görselin birlikte verilmesinin kelime öğrenime etkisi, İngilizce kelimeyle birlikte telaffuzunun verilmesinin telaffuz öğrenimine etkisi ve İngilizce kelimeyle ilgili görselin, telaffuzun ve anlamın bir arada verilmesinin etkisi ayrı ayrı başlıklarda verilmiştir.

a) İngilizce kelimeyle ilgili görselin birlikte verilmesinin kelime öğrenime etkisi

Kelime ile görsel arasında bağ kurma, ilişkilendirme ve özdeşleştirme sağlamıştır. Bu durumda kalıcılığa olumlu katkı sağlamıştır. Kelime ile ilgili görselin birlikte verilmesinin öğrenmeye yönelik etkilerini; K1 katılımcısı "İngilizce kelimelerle resmin işte yani yine söylemişim şey için o kelimeyi daha iyi pekiştirmek için kafamızda oturması için somutlaşması için faydalı oluyor.", K2 katılımcısı "Kalıcı olması açısından etkili oluyor. Yani kelime ile resmi ilişkilendirme etkisi oluyor.", K3 katılımcısı "Kelime ile resmi özdeşleştiriyorum yani birbirini tamamlıyor. Resim kelimeyi hatırlamam da yararlı oluyor. Bu açıdan olumlu faydalı.", K4 katılımcısı ise "Kelimelerin görselleriyle desteklenmesi onları daha kolay hatırlamama yardımcı oluyor ve kalıcı olmasını sağlıyor.", şeklinde belirtmişlerdir.

b) İngilizce kelimeyle birlikte telaffuzun verilmesinin telaffuz öğrenimine etkisi

İngilizce kelimenin telaffuzuyla birlikte verilmesi, kelime öğreniminin yanı sıra telaffuzunun da öğrenilmesini sağlamaktadır. Kelimenin veya cümlenin telaffuzuna aşinalık kazanılmaktadır. Kelime ile telaffuz arasında bağ kurulmakta ve kalıcılığı olumlu etkilemektedir. Bu durumu; K2 katılımcısı "Konuşurken telaffuzun önemli olduğu yerler var. Telaffuz önemli çünkü dediklerimizin anlaşılabilmesi için doğru telaffuz yapmamız gerekiyor. Bu seferde program buna iyi katkı sağlıyor. Yani kelimeye ve cümleye aşina oluyorsun. Duyduğun zaman bazı kelimeleri cümle içinde anlamayabiliyorsun. Ama kelimeye alışık olduğun zaman çağrışım(hatırlatma) yapıyor.", K3 katılımcısı "Kelimelerin cümle de kullanımını görüyorum ve hatırlıyorum. Tabi ki faydalı olduğunu düşünüyorum. Yani kulak aşinalığı olmasına, hatırlamama, ses ile kelimeyi özdeşleştirmeye katkısı olduğunu düşünüyorum", K4 katılımcısı da "Kelimelerin sesle

desteklenmesi onları daha doğru telaffuz etmeme yardımcı oluyor. Yanlış kullanımlardan(telaffuzlardan) sonra seslendirmenin(telaffuzun) tekrarlanma özelliğinin olması pekiştirmeye ve aşinalığa yardımcı oluyor.", ifadeleriyle belirtmişlerdir.

İngilizce kelimelerin doğru telaffuzunun öğrenilmesine ve kelimelerin yazılışlarıyla okunuşları arasında farkı görmelerine katkı sağlamıştır. Bu katkıyı; K1 katılımcısı "Sesle birlikte kelimenin verilmesi özellikle o kelimenin telaffuzu için çok önemli. Yazılışı ile okunuşu farklı olduğu için en azından okunuşunu da öğrenmiş oluyoruz.", K3 katılımcısı ise "Yanlış bildiklerimi düzeltebilme fırsatı buluyorum. Telaffuzu okunuşu neydi diye düşünmüyorum.", şeklinde ifade etmiştir.

c) İngilizce kelimeyle ilgili görselin, telaffuzun ve anlamın bir arada verilmesinin öğrenime etkisi

Kelimenin anlamının, telaffuzunun ve ilgili görselin bir arada kullanılması kalıcı olarak öğrenmeye olumlu katkı sağlamaktadır. Bireyler; telaffuzu, kelime anlamını ve görseli birbiri ile özdeşleştirmekte ve birbiri arasında bağ kurulmaktadır. Şöyle ki, bu durumu; K1 katılımcısı "Yani bu üçünün beraber (anlamı, görseli ve telaffuzu) verilmesi de bence o somutlaşmayı tam oturtuyor.", K2 katılımcısı "Şimdi kalıcı öğrenmeyi o zaman cidden sağlıyor. Üçünü birden verdiği zaman daha verimli oluyor.", K3 katılımcısı ise "Faydalı olduğunu düşünüyorum. Yani birbiri ile özdeşleştirmeye, kalıcılığa yani hatırlamaya ve bir de okunuşunu öğrenmeye yararlı olduğunu düşünüyorum.", diye ifade etmiştir.

Görsel ve işitsel içeriklerin bir arada olması birden fazla duyu tarafından algılama sağlamıştır. Farklı duyular işe koşulmuştur. Bu durumun kalıcılığa olumlu etkisi olmuştur. Bu durumu; K4 katılımcısı "Kelimelerin ses, yazım ve resimle desteklenmesi kelimelerin İngilizce yazımında ve hatırlanmasında kolaylıklar sağlıyor. Daha verimli oluyor İngilizceyi tek yönlü öğrenmiyorsun kişinin tüm algılamalarına hitap edecek seçenekler sunuyor. Kimilerine görsel açıdan daha kalıcı olurken kimilerine işitsel açıdan

kalıcı oluyor bence.", K5 katılımcısı da "Şimdi burada da en büyük faydası öğrenmede farklı duyuları kullanarak öğrenme gerçekleşiyor. Şimdi bu uygulamalar sayesinde farklı duyularımızı (görme, işitme, dokunma) da kullanıyoruz. Burada öğrenme üst düzeye çıkmış oluyor. Görme, duyma, uygulama ve somutlaştırma 3'ü bir arada.", ifadeleriyle açıklamıştır.

7) Mobil uygulamayla İngilizce kelime ve telaffuz öğreniminde karşılaşılan güçlükler

Uygulamaların ara yüz kullanımı ile ilgili katılımcıların tamamı problem yaşamadıklarını vurgulamışlardır. Bu durumu K1 katılımcısı "Kullanması gayet basit geliyor bana.", K5 katılımcısı da "Yok, ara yüzle alakalı bir problem yaşamadım.", şeklinde ifade etmişlerdir.

Uygulamalarda İngilizce kelimelerle ilgili görsellerin sunumu uyumlu verilmiştir. Bu uyumu; K1 katılımcısı "Görseller uyuyor (resimler kelime uyumlu). Görüntü kalitesi gayet iyi.", K4 katılımcısı da "Herhangi bir sıkıntı yaşamıyorum.", demiş ve diğer katılımcılarda problem yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ancak görsellerin yüklenmesinin biraz geç olduğunu, zaman aldığını; K3 katılımcısı "Yani görseller çok iyi kaliteli ve kelimelere uygun. Bazen ilgili görsellerin görüntüsü geç geliyor. Herhalde bu durum internet bağlantısı ile alakalı.", K5 katılımcısı da "Bazı şeylerde (uygulamalarda) yaşıyoruz onu (görsellerin geç yüklenmesini). Algılamamda olumsuz etkisi oluyor.", şeklinde ifade etmişlerdir.

İngilizce kelimelerin telaffuzlarının tam olarak anlayamadığı olmuştur. Bazı telaffuzların çok hızlı olduğu katılımcıların anlamakta zorlandığı olmuştur. Bu durumla ilgili yaşanan zorluğu; K1 katılımcısı "Dinlemeyle ilgili karşılaştığım bazen tam net çıkmayabiliyor şeyler o kelimelerin telaffuzları. Ses kayıtlarının kalitesizliği de olabilir ya da internet hızı da etki edebilir.", şeklinde ifade etmiştir. Telaffuzların hızlı olmasıyla ilgili problemi; K4 katılımcısı "Şöyle bir şey yaşadım. Bazen kelimelerin telaffuzlarının hızlı okunduğunu düşünüyorum yâda bana öyle geliyor. Bu yüzden zor anlıyorum.

Bunun dışında bi problem yaşamadım.", şeklinde açıklamıştır.

İngilizce ve Türkçe metinlerin okunması ile ilgili ekran boyutu küçük olan cihazlarda bazı problemler yaşanmıştır. Okuma ile ilgili yaşanan problemi; K5 katılımcısı "Bazı kelimelerde özellikle cümlelerde bunu (metinleri okuma problemini) yaşıyorum. Cümleyi sığdırmak için harf boyutunu küçültmeleri doğal olarak insanın okumasında sıkıntı yaratıyor. Özellikle ekranı küçük telefonlarda sıkıntı oluyor.", şeklinde ifade etmiştir.

Kelime yazma veya cümle yazma ile ilgili yaşanan problemi; K3 katılımcısı "Şöyle bir sıkıntı var. Telefonumun ekranı küçük olması nedeniyle yazmada zorlanıyorum biraz.", şeklinde ifade etmiştir. Kelimelerin ikinci veya üçüncü anlamlarından dolayı problem yaşadıklarını ifade eden katılımcılar olmuştur. Bu problemi; K2 katılımcısı "Bazen kelimelerin ikinci anlamı oluyor. Orda İngilizce kelimelerin bi kaç anlamı var. Bazı kelimelerde o sırada sorunlar olabiliyor. Sadece ikinci anlamını kullanıyor biz birinci anlamı. Ya da ben birinci yazıp o ikinci kabul ediyor. Orda bazen sıkıntı yaşıyorum.", K3 katılımcısı "Şöyle bir sıkıntı var. Telefonumun ekranı küçük olması nedeniyle yazmada zorlanıyorum biraz.", K4 katılımcısı da "Türkçe bir kelimenin İngilizcede birkaç karşılığının olmasından dolayı anlam farklılıkları oluşuyor. Cümlelerin yazımında bu sıkıntı ile karşılaşabiliyorum.", şeklinde açıklamışlardır. Görseller, metinleri görme ve yazma ile ilgili yaşadığı problemi; K5 katılımcısı "Bu konuda büyük sıkıntı çektiğim olaylardan birisi kendim küçük bi telefon kullanıyorum bazı resimler veya görseller olsun cümleler olsun sıkıntı yaşıyorum. Telefonda çalışanlar için düzenleme yapılması iyi olur bence.", şeklinde ifade etmiştir.

İnternet bağlantısı gerektiren uygulamalarda bağlantı hızı ve internet bağlantısı ile ilgili yaşanan güçlükler olmuştur. Şöyle ki; bağlantı hızı ile ilgili problemi, K3 katılımcısı "Benim kullandığım uygulamada internet bağlantısı gerekli, bu yüzden internetin zayıf çek-

tiği yerlerde ses ve görüntü problem oluyor. Geç geliyor (görseller ve ses) yani bağlantı olması lazım.", K4 katılımcısı ise "Bağlantının zayıf olduğu yerlerde uygulama tam olarak çalışmıyor. Bazen ses geç geliyor. Bazen hiç gelmiyor. İlgili resimlerin bir kısmı geliyor bir kısmı gelmiyor.", şeklinde ifade etmiştir. Bağlantının olmadığı durumlardaki problemi de K1 katılımcısı "İnternetin olmadığı bir ortamda o uygulamayı kullanamıyorum. Bu da genelde işte yolculuk sırasında metro, marmaray gibi o tip yerlerde kullanma imkânımız olmuyor.", K5 katılımcısı ise "Tabi yani internet olarak telefondaki interneti tercih ettiğimiz için çekim gücünün olmadığı yerler var. Bazen internet olmayabiliyor o yüzden bi erişim sıkıntısı yaşıyoruz.", şeklinde açıklamışlardır.

Gözlemlenen bireylerde hareket halinde iken görsellerin tam yüklenmediği, uygulamada kelime ve cümle seslendirmelerinin (kelime/cümle telaffuzlarının) kesintili olduğu, bu durumun internet bağlantısı ile ilgili olduğu gözlemlenmiştir. Ekran boyutu küçük cihaz kullanan katılımcının kelimeleri yazarken ve okurken güçlük çektiği belirlenmiştir.

8) İngilizce dersinde mobil uygulamaların yardımcı kaynak olarak kullanımı

İngilizce kelime ve telaffuz öğretiminde, dil öğrenimi için geliştirilen mobil uygulamalar yardımcı kaynak olarak kullanılabilir. Ancak içeriklerin seviyeye ve ders müfredatına uygun olması gerekmektedir. Böylelikle öğrenme sınıf içi ve sınıf dışı ortamlarda da gerçekleştirilebilir. Katılımcıların tamamı dil öğrenimi için geliştirilen mobil uygulamaların, dil öğreniminde yardımcı kaynak olabileceğini ifade etmişlerdir. Bu duruma dair düşüncelerini; K2 katılımcısı "Çünkü her an, yolda Metro da otobüs de yanımızda. Çok kolay ulaşılabilir. Farklı ortamlarda öğrenme sağlıyor.", K3 katılımcısı "her zaman ve her yerde çalışma imkânının olması hem telaffuzunu öğrenmek adına hem kelime öğrenme adına iyi bir imkân sağlıyor.", K4 katılımcısı da "Mobil uygu-

lamaların kullanılmasını isterim öğrencinin sürekli elinin altında istediğinde kullanabileceği bir fırsat olarak görüyorum. Öğrenmenin okul dışında ki ortamlara taşınmasına katkı sağlayacaktır. Öğrencilerin okula gelirken yâda giderken, dinlenirken, günün farklı zamanlarında kullanılabileceğini düşünüyorum”, şeklinde ifade etmiştir.

Mobil uygulamalar öğrencilere eğlenirken öğrenme fırsatı sağlamaktadır. Ayrıca kolay erişilebilir ve taşınabilir durumdadır. Bu durumu; K1 katılımcısı "Başlıca söyleyebileceğim yani normalde öğrenci olarak çoğu kimsenin o derse çalışmasının başka bir alternatifi olmadığını düşünüyorum. Herkes zaten telefonu ile uğraşarak İngilizce öğrenmek telefonda bir oyun olarak görülüyor. O yüzden faydalı olur.", K3 katılımcısı "Ders içerikleriyle mobil uygulamanın içerikleri uygun olunca daha yararlı olabilir. Oyun havası verdiğini, eğlendirdiğini hem telaffuzunu öğrenmek adına hem kelime öğrenme adına iyi bir imkân sağlıyor olmasından dolayı kullanılabilir diye düşünüyorum.", K5 katılımcısı ise "Bence bu eğitim dünyasında büyük bir gelişme olur diye düşünüyorum. Kullanılan kaynağa paralel oluşturulacak eğlenceli, özellikle seviyeye uygun uygulamalar geliştirilebilir.", şeklinde ifade etmişlerdir.

Kelime ve telaffuzun öğrenilmesinde sunulan içerikler kalıcılığa olumlu etki etmektedir. Bu durumda okulda verilen eğitime olumlu etkisi olacaktır. Bu yöndeki düşüncelerini; K4 katılımcısı "Birçok özellikle ses, görüntü ve metinsel olarak desteklediği için daha kalıcı olduğunu, eğitime olumlu katkı sağlayacağını düşünüyorum.", ve K5 katılımcısı ise "Dersten çıkan yetişkinin ders dışında uygulama ile hem dersi pekiştirmesi hem de tekrarlama sağlanmış olur. Buda dersin kalıcılığını ve öğrenmeyi tam olarak gerçekleştirmiş olur. Yani öğrenme sınıf içinde değil de sınıf dışında bu şekilde desteklenebilir." cümleleriyle ifade etmiştir.

9) Mobil uygulamayla İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmenin kalıcılığı

Görsel ve sesli içeriklerin öğrenilen İngilizce kelime ve telaffuzların kalıcılığında olumlu etkisi olmaktadır. Sesli ve görsel içerikler hem göze hem de kulağa hitap etmekte,

öğrenme aşamasında bireylerin birden fazla duyusu işe koşulmaktadır. Hatta okullarda seviyeye uygun içeriklerle kalıcılık artırılabilir.

Uygulamaların sağladığı sesli ve görsel içeriklerin kelime ve telaffuz öğreniminde etkileri hakkında; K3 katılımcısı "Öncede ifade ettiğim gibi kelime öğrenmek için kâğıtlara yazar oradan ezberlerdim. Bu kelimelerin bazılarını bir zaman sonra hatırlamakta zorlanıyordum. Şimdi ise bu problemi aştığımı düşünüyorum. Bu durumu kelimenin, görselin ve okunuşunun bir arada verilmesine bağlıyorum. Yani hatırlama kolaylığı sağlıyor. Daha güzel bir uygulama olduğunu düşünüyorum.", K4 katılımcısı "Kelime ve telaffuz öğrenmede kalıcılık sağladığımı düşünüyorum. Özellikle sesli ve görsel içeriklerin etkisi büyük.", K5 katılımcısı da "Biliyoruz ki teknoloji çağında yaşıyoruz. O yüzden bu çağda insanların ilgisini çekecek ürünlerle insanlara bir şeyler öğretmek gerekiyor. İngilizce öğretmek içinde özellikle mobil uygulamalar bunun önde gelen unsurlarından birisidir diyebiliriz. Bu uygulamalarla insanların cazibesini çekip İngilizce de kalıcı bir öğrenme sağlayabiliriz diye düşünüyorum. Ama doğru uygulamalarla seviyeye uygun içeriklerle olması gerekiyor.", şeklinde ifade etmiştir. Ancak katılımcılardan K1 katılımcısı telaffuzun makine diliyle yapılmasından dolayı kalıcılığa olumlu etkisi olmadığını "Görsel boyutu olarak tabii ki somutlaştırdığı için yardımcı oluyor. Ama telaffuz noktasında o kadar yardımcı oluyor mu onu bilmiyorum. Yani şey olabilir gerçek bir insan söylemediği için, o makine dili biraz daha etkili olmasını engelliyor.", şeklinde ifade etmiştir. K2 katılımcısı mobil uygulamaların kolay ulaşılabilir olmalarının kalıcılığı olumsuz etkilediğini bu durumu; "Kalıcılığı ile ilgili aslında kendi başımıza çalışmadan biraz daha kalıcılığı düşük olduğunu düşünüyorum. O programın kolay ulaşılabilirliği birazda kalıcılığı olumsuz etkiliyor gibi geliyor.", şeklinde ifade etmiştir. Kalıcılığı artırmak içinse, K2 katılımcısı "...sürekli tekrarlar biraz daha tekrar sıklığını artırırsak kalıcılığı artırabilir.", K4 katılımcısı ise "Kelime ve telaffuz öğrenmede kalıcılık sağladığımı düşünüyorum. Fakat cümle kurma soru kalıpları ve örnek konuş-

ma içeriklerine yönelik biraz daha zenginleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.”, şeklinde önerileri olmuştur.

10) İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için mobil uygulamaların sağladığı kolaylıklar ve imkânlar

Dil öğrenimi için geliştirilmiş olan mobil uygulamalar kelime ve telaffuz öğreniminde bazı kolaylıklar ve imkânlar sağlamaktadır. Bunlar; zaman ve mekân kolaylığı, ücretsiz olması, kolay ulaşılabilir olması, istenildiği kadar tekrar olanağı, kullanılan cihazların kolay taşınabilir olması gibi özelliklerdir. Bireylerin düzenli olarak çalışmalarında; uygulamaların hatırlatma bildirimleri göndermesi, bireyin hızına göre öğrenme sağlaması, geri bildirim vermesi, eğlence(oyun) yönünün olması gibi özellikler etkili olmuştur.

Mobil uygulamaların; sağladığı bu kolaylıklar ve imkânlar katılımcı ifadelerinde şöyle geçmektedir. K1 katılımcısı; “(düşünüyor)Zaman ve mekân açısından rahat oluyor. Yani ücretsiz olmaları ve uygulamalarda şey yapması hatırlatması, geri dönüt vermesi, işte sürekli tekrar etme imkânımızın olması gibi kolaylıkları var. Bireyin hızına göre de ayrıca öğrenme etkili oluyor.”, diyerek K3 katılımcısı da “Tabi ki ücretsiz olması bi öğrenci, bi çalışan, bi insan için önemli. İstedğim her zaman ve her yerde çalışabiliyorum. Ne zaman müsait vaktim olursa çalışabiliyorum. Hani sabit bi vakit ayırmam gerekmiyor. Gün içinde farklılık olmuş oluyor. Bazen ihtiyaç hissettiğim basamağı istediğim kadar tekrar edebiliyorum. Önceki basamaklara geri dönebiliyor ve kaldığım yerden devam edebiliyorum. Üstelik çalışmam için her gün bana uyarıda bulunuyor. Ve tüm bunlar ücretsiz.”, diyerek sağladığı kolaylıkları ve imkânları anlatmıştır.

Katılımcılardan K2 katılımcısı ve K4 katılımcısı da benzer ifadelerle düşüncelerini ifade etmiştir. Ayrıca K5 katılımcısı bu duruma biraz farklı yönden yaklaşarak bu durumu; “Birçok kolaylığı var tabi hızlı ulaşımı(erişimi), taşıma kolaylığı, elinde 4-5 tane kitap taşıma zorunda kalmıyorsun, 220grlık bir telefon

taşıyorsun, bizim yerimize seviye takibi, başka uzmanlara gerek kalmadan öğrenmenin olup olmadığının takibi. En önemli unsurlardan birisi ücretsiz olması, her yerde öğrenmenin yapılabilmesi, yani bir kurs gibi zaman mekân bağımlılığı yok. Sürekli tekrar imkânı olması, kaldığın yerden devam edebilme gibi kolaylıkları var diyebiliriz.”, şeklinde ifade etmiştir.

Gözlemlenen G1 katılımcısının, bir önceki gün yaptığı çalışmayı tekrar ettiği, farklı zaman ve mekânlarda çalışma yapabildiği, ücretsiz uygulamaları tercih ettiği, çalışmasında gelen bildirimlerin etkili olduğu gözlemlenmiştir. G2 katılımcısının bazı basamakları tekrar ettiği, farklı mekân ve zamanlarda çalışma yaptığı, bir önceki gün kaldığı yerden devam edebildiği, uygulamayı internet bağlantısının olduğu yerde kullanabildiği gözlemlenmiştir. G3 katılımcısının bazı aşamaları tekrar ettiği, farklı zaman ve mekânlarda (sabah, akşam, yolculuk ya da dinlenirken), farklı sürelerde çalıştığı, düzenli çalışmasında gelen hatırlatma bildirimlerinin etkili olduğu gözlemlenmiştir.

11) Mobil uygulamaların kullanımı

Mobil uygulamaların, telefon ve tablet gibi cihazlardan kolay ulaşılabilme olanağı bulunmaktadır. Uygulamalar kullanıcının yerine seviye takibi yapmakta ve bıraktıkları yerden devam edebilme imkânı sağlamaktadırlar.

Mobil uygulamaların kullanımının ve erişimin kolay olması ile ilgili; K1 katılımcısı “yani rahat oluyor aslında. Uygulama telefonda olduğu için erişimi kolay oluyor.”, K2 katılımcısı “Ara yüz olarak gayet kolay, orda programı kullanmada sorun yaşamıyorum. Programın içeriğinde telaffuzları yazım şeyleri gayet doğru olduğu için sorun yaşamadım. Olumlu aslında uygulama kullanmak dil öğretiminde.”, K3 katılımcısı; “Uygulamaların her seviden insan için mutlaka bi katkısı olacağını düşünüyorum. Kullanımı çok kolay.”, K4 katılımcısı “Kullanım açısından kolay, anlaşılır ve faydalı uygulamalar olduğunu düşünüyorum.”, K5 katılımcısı da “Uygulama-

lar genellikle birkaç eksiği olsa da kullanımı gayet verimli ve kolay benim açımdan. Tabi bazı uygulamalar eksikleri olabiliyor düzeltilebilmesi ve geliştirilmesi gerekir.", şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların tamamı; çalışmalarında kaldıkları yerden devam edebildiklerini, istedikleri kadar tekrar edebildiklerini ve çalışmayı istedikleri zaman sonlandırılabildiklerini belirtmişlerdir. K1 katılımcısı ve K3 katılımcısı, telaffuzların anlaşılır olmasında makine seslendirmesinin ve hızlı yapılan telaffuzların olumsuz etki etki oluşturduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra düzenli çalışma yapmalarında hatırlatma bildirim ve verilen geri dönütler etkili olmuştur.

Gözlemlenen G1 katılımcısının bir önceki çalışma sonucu kaldığı yerden devam edebildiği, uygulamayı kullanmakta zorlanmadığı, bazı basamakları birden fazla tekrar ettiği, katılımcıya uygulama tarafından gönderilen hatırlatma bildirimlerinin uygulamanın kullanılmasında etkili olduğu, uygulamanın sesli ve görsel destek sağladığı, geri dönüt verdiği gözlemlenmiştir. G2 katılımcısının uygulamayı kolaylıkla kullanabildiği, çalışırken eğlendiği, farklı mekân (ev, minibüs, otobüs, okul) ve zamanlarda çalışma yaptığı, bir önceki çalışmada kaldığı yerden devam ettiği, bazı basamakları birden fazla tekrar ettiği gözlemlenmiştir. G3 katılımcısının birden fazla uygulama kullandığı görülmüştür. Bu uygulamalarda katılımcının; kaldığı yerden devam edebildiği, istediği aşamayı/basamağı istediği kadar tekrar edebildiği ve çalışma yapması için hatırlatma bildirim geldiği görülmüştür. Katılımcının yanlış telaffuzlarına veya yazımlarına dönüt verildiği, uygulamaları kolaylıkla kullanabildiği, uygulamalarda kelime ve cümleler telaffuzlarıyla birlikte verildiği gözlemlenmiştir.

12) İngilizce öğreniminde kullanılan uygulamalardaki özellikler

İngilizce öğreniminde kullanılan uygulamalarda mevcut özelliklere ek olarak; telaffuz hızının ayarlanması, farklı sesler (bay/bayan) telaffuz yapılması, konu ile

ilgili okuma parçası olması gibi bazı eklemelerin yapılmasının yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kelimelerin telaffuzlarıyla ve telaffuz hızıyla ilgili olması istenilen özellikleri; K3 katılımcısı, "Sadece olursa iyi olur dediğim kelimenin okunuşları aynı ses tonu ile değil de farklı ses tonu da olursa da daha iyi olabilir. Okuma hızını ayarlama olabilir. Hız ayarlama bazı uygulamalarda var bazılarında yok.", K5 katılımcısı ise "Tavsiye edeceğim aslında bir özellik var. Bence düzeltilmesi gereken, kelimelerin okunuşları daha uzman kişilerce seslendirilebilir.", şeklinde belirtmiştir.

Verilen cümle yapıları ve alıştırmalarla ilgili tavsiyelerini; K4 katılımcısı "Daha çok örnek cümlelerle konu pekiştirilmeli, birkaç konu sonrasında geçmiş konularla ilgili karışık konu tekrarı yapılması daha verimli olabilir. Kurulan cümleler daha uzun olabilir çok kısa soru cevap cümleleri kullanılıyor. Ayrıca ek olarak konu ile ilgili okuma parçasının verilmesi kelimelerin nasıl kullanılacağı hakkında bilgi sahibi olmayı sağlayabilir.", şeklinde ifade etmiştir. Öğrenimin kolay ve keyifli olması için uygulama içerisinde oyunların olabileceğini; K1 katılımcısı "Tavsiye edebileceğim mesela uygulamalar içerisinde İngilizce oyunlar olabilir öğrenimi daha kolaylaştırabilir. Daha keyifli hale getirecek oyunlar olabilir.", şeklinde ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların şu özellik olmasa daha iyi olurdu dedikleri bir özellik olmamıştır.

13) Mobil uygulamayla İngilizce kelime ve telaffuz öğrenme nedenleri

Kelime ve telaffuz öğreniminde mobil uygulamaların tercih edilmesinde ücretsiz olmaları, mekân ve zaman bağımlılığı olmaması, tekrar olanağının olması, her yerden erişim sağlaması, eğlence (oyun) yönünün olması gibi özellikler etkili olmuştur.

Ücretsiz olması, zaman ve mekân bağımsızlığının olmasıyla ilgili; K1 katılımcısı "Tercih etme sebepim ilk olarak ücretsiz olması. Hani zaman ve mekân bakımından da sıkıntının olmaması. Çünkü dil kursuna gidince belli bi vakitini de oraya vermek zorundasın.", K2 katılımcısı "Aslında ücretsiz olması, zaman ve mekân bağım-

sızlığı sağlaması bana, her zaman her an her yerde erişebilme şansı sağlıyor.”, şeklinde ifade etmişlerdir. Bunların yanı sıra istediğin kadar tekrar etme olanağı ve eğlenceli olduğunu; K3 katılımcısı “Ya sizin de bildiğiniz gibi günümüzde İngilizce gerekli, şart gibi bi şey oldu artık. İngilizce dünya çapında bir dil haline geldi. Hayatın her alanında görüyoruz karşılaşıyoruz ihtiyacımız oluyor ister istemez. Bu ihtiyacı karşılarken hem eğleniyorum hem öğreniyorum. Bunun için bi ücret ödemiyorum üstelik. İstedğin kadar tekrar ediyorsun. Kaldığın yerden devam edebiliyorsun.”, şeklinde ifade etmiştir. K4 katılımcısı ise “Yani bana eğlenceli geliyor ve eğlenirken öğreniyorum. İstedğim zaman ve istediğim yerde çalışabiliyorum. İstedğim kadar tekrar etme olanağı var ve ücretsiz. Yeni kelimeler ve bunların söylenişini(telaffuzunu) öğreniyorum. Zamanımı farklı bir aktivite ile değerlendirmiş oluyorum.”, şeklinde ifade etmiştir.

Gözlemlenen G1 katılımcısının çalışma yaparken eğlendiği, her yerden erişim sağlayabildiği, çalışmasında hatırlatma bildirimlerinin etkili olduğu görülmüştür. G2 katılımcısının müsait olduğu yer ve zamanda çalıştığı, çalışma yaparken keyif aldığı (tebessüm etmesi, başarı çığlığı), bazı basamaklarda hırslandığı (başarma isteğinin ve yüksek puan alma isteğinin daha fazla olduğu), çalışma yaparken eğlendiği (sesli ve hareketli tepkiler) gözlemlenmiştir. G3 katılımcısının her yerde ve farklı zamanlarda çalışabildiği, istediği kadar tekrarlar yapabildiği, gözlemlenmiştir. Oluşturmuş olduğu serinin bozulmamasını istediği, bir an önce tüm aşamaları tamamlama istediğinin olduğu, keyif aldığı ve eğlendiği gözlemlenmiştir.

14) İngilizce öğreniminde mobil uygulama(lar) ile etkileşim

Etkileşim; İngilizce kelimenin veya cümlenin Türkçe anlamları yazılarak, Türkçe kelimenin veya cümlenin İngilizce anlamları yazılarak, İngilizce kelimeyle ilgili görsel seçerek, kelimenin yâda cümlenin telaffuzları yapılarak veya uygulama tarafından verilen

geri bildirimlerle sağlanmaktadır.

Etkileşimi; K1 katılımcısı “Burada şeyle (kursla) farklı oluyor. Bazen mesela o(uygulama) sesli olarak veriyor, sen yazı olarak dönüyorsun. Bazen kelime telaffuzunu soruyor sen sesli olarak söylüyorsun. Kelime anlamını veriyor sen yazıyorsun. Yâda resim veriyor kelime eşleştirme istiyor. Yâda resimlerde eşleştirme yapıyorsun.”, K3 katılımcısı “Bazen benden kelimenin Türkçesini yâda İngilizcesini yazmamı istiyor. İlgili resmi seçmemi istiyor. Okunuşu verilen kelime veya cümleyi seçmemi istiyor.”, K4 katılımcısı “Benden kelimenin Türkçesini ya da İngilizcesini yazmamı istiyor. Yine resimler arasından kelime ile ilgili resmi seçmemi istiyor. Birde cümleyi benim okumamı istiyor ve yanlış veya doğru yaptığımda dönüt vermesiyle etkileşim sağlıyorum.” ve K5 katılımcısı ise “Genelde sesli ve yazılı girdilerle sağlıyorum. Tabi bu bazen kelime bazen cümle bazen de bir diyalog metin olabiliyor değişiyor o. Bu girdilerin doğruluğu ve yanlışlığı konusunda dönüt alma imkânım oluyor. Bunun düzeltilmesi için sesli ve yazılı tekrarlar gerçekleştirebiliyorum.”, şeklinde ifade etmiştir.

Gözlemlenen G1 katılımcısının İngilizcesi verilen kelimenin Türkçe anlamını yazarak, Türkçesi verilen kelimenin İngilizcesini yazarak, yanlış cevaplarda uygulama da olması gereken şekliyle geri dönüt olarak etkileşime geçtiği görülmüştür. Ayrıca uygulama tarafından istenilen telaffuzları yaparak ve İngilizcesi verilen kelime ile ilgili görselin seçimini yaparak etkileşim sağlamıştır. G2 katılımcısının İngilizcesi verilen kelime ile ilgili görseli seçerek, İngilizcesi verilen kelimenin yâda cümlenin Türkçesini yazarak, Türkçesi verilen kelime yâda cümlenin İngilizcesini yazarak, İngilizcesi verilen kelimenin veya cümlenin telaffuzunu yaparak etkileşime geçmiştir. Ayrıca verdiği yanlış cevaplara dönüt aldığı, birkaç farklı sorudan sonra verdiği yanlış cevaplı sorularla tekrar karşılaştığı ve bu durumun katılımcıdan doğru cevabı alana kadar devam ettiği gözlemlenmiştir. G3 katılımcısı ise kelime ile ilgili görselin seçil-

mesini istediği, İngilizce kelimele-
rin/cümlelerin Türkçe anlamlarını yazdığı,
Türkçe kelime/cümlelerin İngilizce anlamlarını
yazarak etkileşime geçtiği gözlemlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma.

İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek
için, mobil uygulama ile çalışma yapan birey-
lerin günlük çalışma yapmaya özen gösterdik-
leri belirlenmiştir. Günlük çalışmalarında
uygulamadan gelen hatırlatma bildirimleri etkili
olmuştur.

Mobil uygulamalar kelime öğreni-
minde, telaffuz öğreniminde ve bireylerin
kendilerini geliştirebilmesinde tercih edilebi-
lecek fırsatlardan biridir. Mobil uygulamala-
rın, erişiminin kolay olması, ücretsiz olmaları,
zaman ve mekân bağımsızlığı sağlaması, sesli
ve görsel destek sağlaması, kalıcılığa olumlu
etkisi ve istenildiği kadar tekrar imkânının
olması, İngilizce öğreniminde çok önemli bir
öğrenim aracı olarak görülmüştür. Bu durum
bireylerin tercihlerinde etkili olmuştur. Bu
sonuç Houser, Thornton ve Kluge'nin (2002:
1150) çalışması ve Çelik'in (2012: 135) tez ça-
lışmasının sonucu ile paralellik göstermekte-
dir.

Bireylere farklı mekânlarda ve zaman-
larda kelime ve telaffuz öğrenme olanağı sağ-
lamıştır. Bu sonuç Kuzu, Çuhadar ve Akbulut'un
(2007: 364) yapmış olduğu çalışmanın
bulguları ile örtüşmektedir. İngilizce kelime
ve telaffuz öğrenimine eğilimi olan bireylerde,
eğlenerek ve oynayarak öğrenme sağlamıştır.
Tespit edilen bu sonuç ise Aslan'ın (2016: 6)
yapmış olduğu çalışmanın sonucu ile örtüş-
mektedir. Gün içerisinde farklılık yaşanması-
na (değişiklik olmasına) ve ölü denilebilecek
zamanların verimli değerlendirilmesine
imkân sağlamıştır. Bu sonuç da Sarıçoban ve
Özturan'ın (2013: 223) yaptığı çalışma ve Sa-
ran, Seferoğlu ve Çağıltay'ın (2009: 109) yap-
tığı çalışmanın sonucu ile benzerlik göster-
mektedir.

Uygulamada İngilizce kelimelerle bir-
likte telaffuzlarının da verilmesi, kelimelere
ve telaffuzlara karşı aşinalık kazandırmıştır.
Telaffuzların doğruluk kontrolü ve geri bildi-

rimi, bireylere pratik yapma fırsatı sağlamış-
tır. Aynı zaman da telaffuzlarda artan doğru-
luk oranı kelimelerin telaffuzunda bireyleri
cesaretlendirmiştir. Böylelikle bireylerin İngi-
lizce kelimelerin yazımı ile telaffuzu arasın-
daki farkı görmelerini sağlamıştır. Bu sonuç
Saran, Seferoğlu ve Çağıltay'ın (2009: 109)
yaptığı çalışmanın sonucu ile benzerlik gös-
termektedir. İngilizce kelimelerin yazımının
verilmesi, ilgili görsellerin (resim, animasyon,
video, grafik) ve telaffuzların verilmesi ile
bireylerin birden fazla duyusuna (görme,
işitme ve dokunma) hitap edilmiştir. Kelime
ve telaffuz öğrenimini kolaylaştırmıştır. Bu
sonuç Sarıgül (2017: 100) tespitiyle örtüşmek-
tedir. Sunulan içeriğin zenginliği farklı duyuların
işe koşulmasını sağlamıştır. Bu durum
öğrenilen kelime ve telaffuzların kalıcılığına
olumlu katkı sağlamıştır.

Elde edilen kazanımların (öğrenilen
kelime ve telaffuzların) bireylerin, günlük
yaşamda, eğitimlerinde, araştırmalarında,
sosyal medya ve İngilizce yayın kuruluşlarını
takip etmelerinde etkili olmuştur.

İngilizce kelimeyle birlikte ilgili görse-
lin verilmesi, kelimeyle görseli ilişkilendirmeyi
sağlamıştır. Bu durum bireylerde hatırla-
mayı kolaylaştırmıştır. İngilizce kelimenin
yazımı ve telaffuzunun birlikte sunulması,
bireylere kulak aşinalığı kazandırmıştır. Ke-
limenin yazımı ve telaffuzu arasındaki farklı-
lığı görmeyi sağlamıştır. İngilizce Kelimelerin
yazılışının, ilgili görselin ve telaffuzun bir
arada olması birden fazla duyuya hitap etmiş-
tir. Bu durumunda ilişkilendirmeye, hatırla-
yamaya ve kalıcılığa olumlu etkisi olmuştur.
Bu sonuç Çelik'in (2012: 133-139) tez çalışma-
sının sonucu ile benzeşmektedir.

Mobil uygulama ile kelime ve telaffuz
öğreniminde kullanılan cihazlar önem arz
etmektedir. Cihazların ekran boyutu sunulan
içeriklerin anlaşılmasında önemlidir. İçerikler-
in yüklenmesinde internet erişimi ve cihazın
teknik özelliklerinin iyi olması gerekmektedir.
Bu sonuç Kuzu, Çuhadar ve Akbulut'un
(2007: 364) yapmış olduğu çalışma ve Aslan'ın
(2016: 6) yapmış olduğu çalışmanın sonucu ile

paralellik göstermektedir.

Mobil uygulamalarla kelime ve telaffuz öğrenme, sınıf dışı ortamlarda öğrenme imkânı sağlamaktadır. Bireylere eğlence ve oyun ortamı sunmakta aynı zamanda öğrenmelerini sağlamaktadır. Bireylerin seviyelerine uygun içerikler sayesinde derslere yardımcı kaynak olarak kullanılabilir. Kayahan ve Özduran'ın (2016: 8) yapmış olduğu çalışma ile ve Çelik'in (2012: 134-136) tez çalışmasının sonucu ile örtüşmektedir.

Mobil uygulamalar bireylere İngilizce kelime ve telaffuz öğrenmek için, her yerden erişim olanağı sağlamaktadır. Kurslar gibi zaman ve mekân bağımlılığı yoktur. Bireylere kaldığı yerden devam edebilme ve istenildiği kadar tekrar edebilme imkânı sunmaktadır.

Kullanılan cihazların, yanımızda taşıdığımız cihazlar (telefon, tablet) olması uygulamalara erişimi kolaylaştırmaktadır. Dünyada ve ülkemizde akıllı telefon kullanımının artması sonucu (Güler, Şahinkayası, & Şahinkayası, 2017: 188; Yağan, 2016; Pouster, 2016: 20), bu uygulamalar kullanıcıların yeni kazanımlar elde edebilmesi için fırsatlar sunmaktadır. Uygulamaların sınırsız tekrar imkânı sunması, kullanıcılarına hatırlatma bildirimini göndermesi, zengin görsel içerikler sunması, sınıf yâda kurs v.b. ortamlar gibi zaman ve mekân bağımlılığının olmaması, telaffuzların doğruluk kontrolü gibi özellikler bireylerin tercih sebeplerinden bazılarıdır.

Kullanılan telaffuz seslendirmelerinde makine dilinden ziyade insan sesi tercih edilmesinin telaffuzun anlaşılmasında önemli olduğu anlaşılmıştır.

Mobil uygulamalar üzerinde bir öğrenci, öğretmen arasındaki etkileşim yoktur. Burada etkileşim Türkçe veya İngilizce metin girdileriyle, ilgili görsellerin veya seçeneklerin seçilmesiyle, istenilen telaffuzların yapılmasıyla ve doğru olmayan cevaplara olması gereken dönütlerle sağlanmaktadır.

İngilizce öğreniminde konuşma, yazma ve anlama üzerine geniş katılımlı deneysel

çalışmalar yapılabilir. Farklı öğrenim düzeylerinde (ilkokul, ortaokul, lise) çalışmalar yapılabilir. İngilizce öğreniminde yararlanılan uygulamaların hitap ettikleri düzeylerce (ilkokul, ortaokul, lise ve lisans) kullanılabilirlikleri incelenebilir. Bu uygulamalardan elde edilen kazanımların kalıcılığı üzerine deneysel çalışmalar yapılabilir.

Görüşme verilerinin elde edilmesi 5 kişi ile gözlem verilerinin elde edilmesi ise 3 kişi ile sınırlı kalmıştır. Çalışma lisans ve yüksek lisans düzeyindeki öğrencilerle sınırlıdır. Katılımcıların İngilizce öğreniminde kullandıkları uygulamalar 2 veya 3 ile sınırlıdır (duolingo, mondy ve babbel, quizlet). Uygulamaların kullanımı için internet bağlantısı gereklidir.

KAYNAKÇA

- Alkan, M., Genç, Ö., & Tekedere, H. (2006). Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı İçin Alt Yapı İhtiyaçları Ve Yeni İletişim Teknolojileri. http://www.emo.org.tr/ekler/3b43aeac25836_ek.doc adresinden 20.07.2017 tarihinde erişildi.
- Anşin, S. (2006). Çocuklarda Yabancı Dil Öğretimi. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9-20.
- Appalachia Regional Comprehensive. (2013). Research Brief: Does Educational Technology Improve Student Learning Outcomes? Charleston, WV: ARCC.
- Aslan, E. (2016). Study On The Use Of Mobile Dictionaries In Vocabulary Teaching. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 12(1), 1-8.
- Aydın, Sevgi. (2014). *Olgu Bilim Araştırması. Metin, M. (Edt.), Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

- Balcı, Ali. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Baran, E. (2014). A Review of Research On Mobile Learning In Teacher Education. *Educational Technology & Society*, ss.17-32.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational Research Planning, Conducting And Evaluating Quantitative And Qualitative Research*. Boston: Pearson Education.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri; Beş Yaklaşım Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. (M. Bütün ve S.B. Demir, Çev.). Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Çelik, A. (2012). *Yabancı Dil Öğreniminde Karekod Destekli Mobil Öğrenme Ortamının Aktif Sözcük Öğrenimine Etkisi Ve Öğrenci Görüşleri: Mobil Sözlük Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çevik, K. K., & Koçer, H. E. (2012). Mobil Cihaz Tabanlı Yabancı Dilde Kelime Öğrenme Uygulaması. *Journal of Technical*, 60-70.
- Demir, K., & Akpınar, E. (2016). Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, ss.59-79.
- Evans, C. (2008). The Effectiveness Of M-learning In The Form Of Podcast Revision Lectures In Higher Education. *Computers & Education*, 491-498.
- Fırat, M. K., Yurdakul, I., & Ersoy, A. (2014). Bir Eğitim Teknolojisi Araştırmasına Dayalı Olarak Karma Yöntem Araştırması Deneyimi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi - Journal of Qualitative Research in Education*, 2(1), 65-86.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2011). *How To Design And Evaluate Research In Education*. New York. ABD: McGraw-Hill Companies.
- Gold, R. L. (1958). Roles In Sociological Field Observations. *Social Forces*, pp. 217-223.
- Gömleksiz, M. N., & Aslan, S. (2017). Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğreniminde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1-13.
- Güler, H., Şahinkaya, Y., & Şahinkaya, H. (2017). İnternet Ve Mobil Teknolojilerin Yaygınlaşması: Fırsatlar Ve Sınırlılıklar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7-Sayı 14 s.186-207.
- Hockly, N. (2014). Mobile Learning: What Is It And Why Should You Care? *Modern English Teacher*, 32-33.
- Houser, C., Thornton, P., & Kluge, D. (2002). Mobile Learning: Cell Phones and PDAs For Education. *Proceedings of the International Conference on Computers in Education*. Japan: Kinjo Gakuin University.
- Hu, Z. (2013). Vocabulary Learning Assisted By Mobile Phones: Perceptions Of Chinese Adult Learners. *Journal of Cambridge Studies*, 139-154.
- Kayahan, S., & Özduran, K. (2016). İngilizce dersinde uygulanan EBA market mobil yazılımlarına ilişkin öğrenci görüşleri. XVIII. *Akademik Bilişim Konferansı*, 30 Ocak - 5 Şubat 2016, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.
- Kuzu, A., Çuhadar, C., & Akbulut, Y. (2007). Reflections Of Undergraduate Students Regarding Pda Use For Instructional Purposes. 7. *International Educational Technology Conference 03-05 May 2007* (s. 359-365), Lefkoşa: Yakın Doğu Üniversitesi.

- Moses, O. O. (2008). Improving Mobile Learning With Enhanced Shih's Model Of Mobile Learning. *US-China Education Review*, 5(11), 22-28.
- Pouster, J. (2016). *Pew Research Center. Smartphone Ownership And Internet Usage Continues To Climb In Emerging Economies*: http://assets.pewresearch.org/wp-content/uploads/sites/2/2016/02/pew_research_center_global_technology_report_final_february_22_2016.pdf adresinden 18.04.2018 tarihinde erişildi.
- Saran, M., & Seferoğlu, G. (2010). Yabancı Dil Sözcük Öğreniminin Çoklu Ortam Cep Telefonu İletileri İle Desteklenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, ss.252-266.
- Saran, M., Seferoğlu, G., & Çağiltay, K. (2009). Mobile Assisted Language Learning: English Pronunciation At Learners' Fingertips. *Eurasian Journal of Educational Research*, pp. 97-114.
- Sarıçoban, A., & Özturan, T. (2013). Vocabulary Learning On Move: An Investigation Of Mobile Assisted Vocabulary Learning Effect Over Students' Success And Attitude. *Ekev Akademi*, Sayı: 54, ss:213-224.
- Sarıgül, E. (2017). Yabancı Dil Öğretiminde Sözcük Öğrenimi Ve Öğretimi Sürecine Genel Bir Bakış. *The Journal of Academic Social Science Studies*, ss. 91-104.
- Smith, D. W. (2013). Phenomenology. *Stanford Encyclopedia Of Philosophy*, <https://plato.stanford.edu/entries/phenomenology/> adresinden 25.07.2017 tarihinde erişildi.
- Smith, D. W., & Thomasson, A. L. (2005). *Phenomenology And Philosophy Of Mind*. New York: Oxford University Press.
- Şahan, Ö., Çoban, M., & Razi, S. (2016). İngilizce Deyimlerin Whatsapp Aracılığıyla Öğretimi: Akıllı Telefonların Sınıf Dışı Kullanımı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, pp. 1230-1251.
- Yağan, D. (2016). *Türkiye İstatistik Kurumu. Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*, 2016: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21779> adresinden 20.07.2017 tarihinde erişildi.
- Yerushalmy, M., & Ben-Zaken, O. (2004). Mobile Phones In Education: The Case Of Mathematics. *The Institute For Alternatives In Education University Of Haifa*, pp. 1-19.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Zengin, M. ve Şengel, E. (2018). İngilizce Kelime ve Telaffuz Öğreniminde Mobil Uygulamaların Etkisine Dair Kullanıcı Görüşleri, *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7581>, Number: 73 Winter 2018, p. 81-103.

